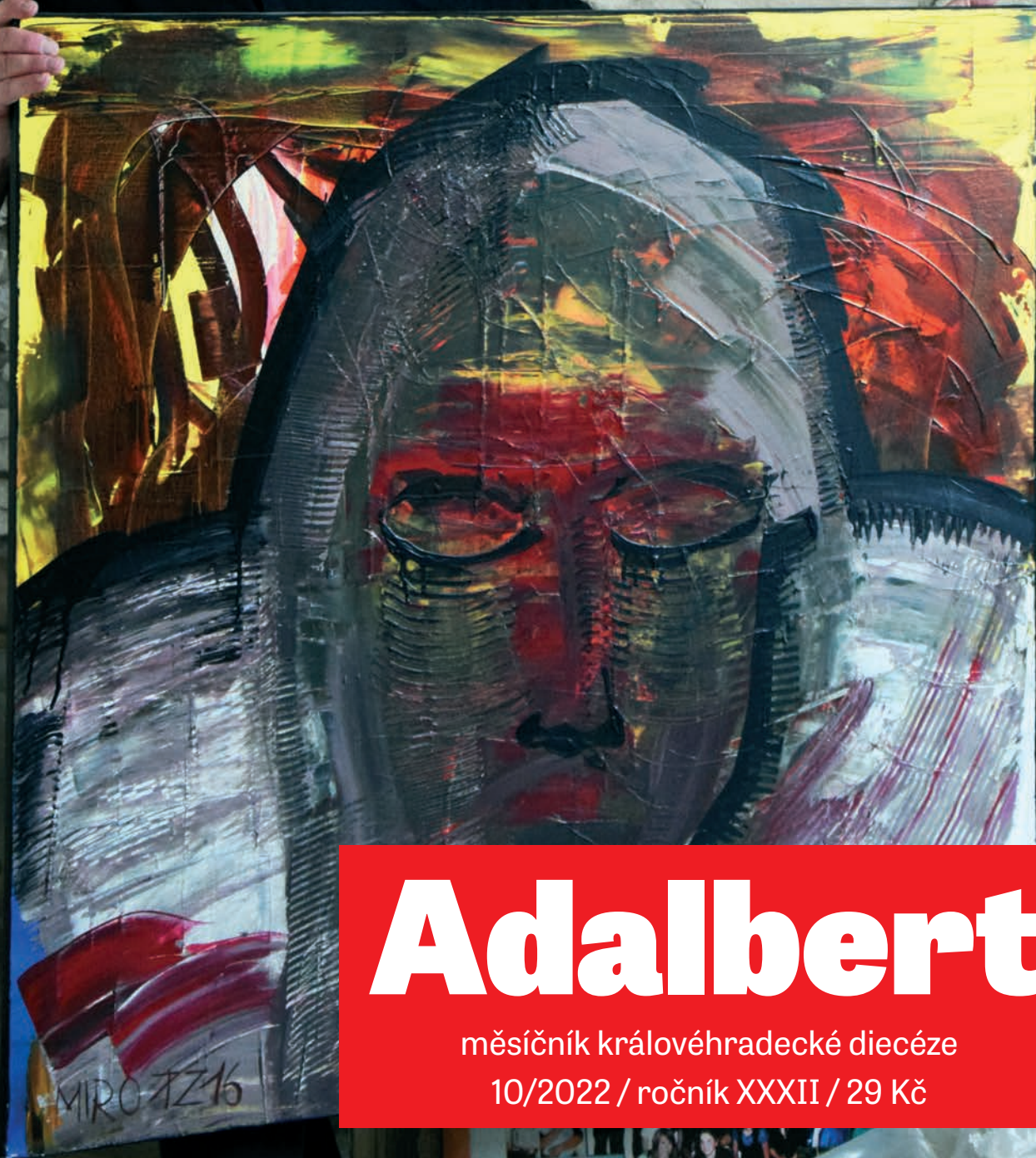

Otázky druhých nás stimulují

**P. Vojtěch Brož, děkan,
spirituál pro trvalé jáhny**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
10/2022 / ročník XXXII / 29 Kč

10 Výročí 120 let Rudolfiny

14 Lásky se nevychloubá

20 Alois Rašín: Za práci pro vlast se neplatí

26 Řeholní řády a kongregace v diecézi

Broumovské diskuse

Klášter Broumov
2.—5. 11. 2022

Téma
9. ročníku
konference:

Solidarita a sounáležitost

Jak funguje solidarita a sounáležitost
na evropské úrovni?

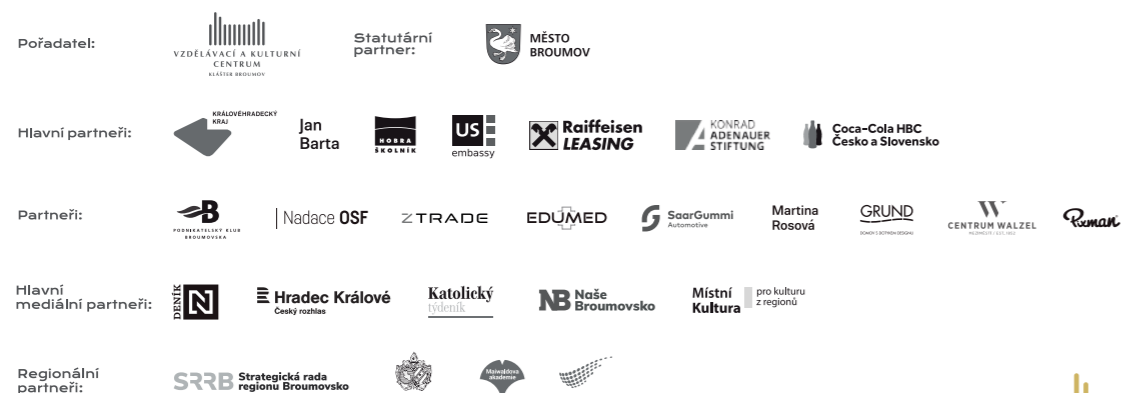
Jak pociťujeme solidaritu a sounáležitost
v každodenním životě?

Panel prezidentských kandidátů: Jak
vnímají solidaritu a sounáležitost?

Projev býv. předsedy Německého
spolkového sněmu Norberta Lammerta

f BROUMOVSKÉ
DISKUSE

Předprodej vstupenek:
BROUMOVSKEDISKUSE.CZ

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Nebýt žábou na prameni
P. Vojtěch Brož
- 10 **historie**
120 let Rudolfína
pastorace
- 12 Salaš pro vysokoškoláky
- 14 Láska se nevychloubá
- 16 Projekt Kamarád v nebi
- 17 Seminář o evangelizaci
aktuality
- 18 Alej s desaterem v Lukavici
- 19 Pamětní deska arcibiskupovi
Otčenáškovci v Trmicích
- 20 **osobnosti**
Za práci pro vlast se neplatí
- 24 **seriál**
Řeholní řády a kongregace
v královéhradecké diecézi (9)
- 30 **PMD**
Dopis národního ředitele PMD
k Misijní neděli
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň
Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 /5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

(Oltářní obraz Panny Marie ve Skocích

Panna Maria – a která je ta pravá?

Jen ta naše

Pamatuji se na pout, při které jsme se vypravili na jedno z mnoha mariánských poutních míst na Moravě. Zde jsme navštívili rázovitého místního pana faráře. Ten nás skvěle přijal a kromě jiného nás ujistil o jedné věci: „*Naše Panna Maria je pravá. Na ostatních poutních místech jsou jen sestřenice...*“ Touto nadsázkou jakoby definitivně udělal tečku za jakoukoliv diskuzi o tom, jestli je důležitější Panna Maria Lurdská, Fatimská, La Salettská nebo u nás Lomecká, Svatohostýnská, Svatoškopecská, či Svatohorská.

A jak je to doopravdy?

Je jasné, že Panna Maria je jen jedna – židovská žena narozená nedlouho před naším letopočtem ve Svaté Zemi. Její povolání a úkol byly tak důležité a jedinečné, že se stala symbolem, pomocí a inspirací pro celý svět. Je nám příkladem v plnění Boží vůle, ochoty být Bohu k dispozici kdykoliv a kdekoliv je třeba, je matkou Boží a také matkou naší, vzorem víry, naděje, síly a pokoje. Není divu, že křesťané k ní měli a mají osobní vztah a spojili s ní svůj duchovní život na cestě za Kristem...

Jednou z forem mariánské zbožnosti jsou poutní místa se staletou tradicí a mnohou zkušeností přímluvy Boží matky (viz poznámka na str. 9) v konkrétních potřebách a bolestech. Poutní místa jsou často spojena s mariánským zjevením nebo nějakým zvláštním úkazem či vyslyšenou modlitbou. Někdy je to i tak, že se na určitém místě lidé začali scházet a modlit a Bůh začal tomu místu i přichozím žehnat... Bůh je velkorysý a jde našim potřebám vstříc a Maria mu k tomu mnohdy otevírá cestu.

Panenka skákavá

Nedávno jsem dostal otázku, co má společného s Pannou Marií označení v nadpise. Na Wikipedii k tomuto rčení najdete vysvětlení: „*V dosud existujícím kostele zaniklých Skoků u Žlutic byl umístěn kdysi velmi známý a desítkami tisíc poutníků uctvávaný barokní obraz Panny Marie Pomocnice ze Skoků. Fráze může být odvozena od názvu obce Skoky. Tak vzniklo lidové označení Panenka skokovská či „Panenka ze Skoků“ – zkomolením pak „Panenka Skákavá“. Soslloví mohlo vzniknout také v souvislosti s neobvyklým řešením umístění obrazu na hlavním oltáři. Obraz zde nebyl umístěn pevně, ale byl zavěšen ve zvláštním závěsu, který umožňoval horizontální pohyb obrazu mezi oltářním rámem a zadní stěnou oltářního prospektu. V průběhu bohoslužby se obraz pohyboval, občas při této manipulaci mohlo docházet k „poskakování“ obrazu.*“

Dokončení na straně 9 >>>

Nebýt žábou na prameni

Na konci školního roku se při slavnostní bohoslužbě rozloučili žáci a pedagogové Biskupského gymnázia v Hradci Králové s dosavadním spirituálem školy **P. Vojtěchem Brožem**, kterého jsme se zeptali na roky uplynulé i čas budoucí, jež ho čeká ve farnosti Chrast u Chrudimě.

77 Rozhovor vzniká ve chvíli, kdy si balíte po 19 letech služby na Biskupském gymnáziu (BiGy) „svých pár švestek“, abyste se přesunul na jinou štaci. Za ta léta máte stále jen „pár švestek“, nebo musíte rázně volit, co brát s sebou do nové životní etapy?

Pokud jde o hmotné „švestky“ (nábytek, nádobí, knihy a jiné haraburdí), pak nezbyvá než je vzít s sebou, protože jednak je budu potřebovat i na novém místě, jednak by tu někomu mohly překážet. Samozřejmě, že něco jsem vyhodil, něco se pokusil rozdat, něco málo nechal na faře, kde jsem bydlel. Jde-li o nehmotné „švestky“, tedy kompetence, které jsem nabyl a používal ve škole, tak jsem upřímně zvědav, co z toho použiju a co z toho zbude třeba za rok, za dva... Nechávám tomu volný průběh.

77 V jakém rozpoložení se nacházíte? Jaký pocit převažuje a proč?

Na prvním místě zmíním vděčnost. Devatenáct let života, každý jeho den, každý člověk, s kterým jsem se zde na škole mohl setkávat, byl velký dar. Jistě se připojí i špetka nostalgie. Odcházím na konci prvního postcovidového roku, kdy vše ve škole postupně zase ožívá, a vím, co vše by se dalo ještě dělat. Ale přece je správné v nejlepším odejít. Jako vždy, když odněkud odcházím, vnímám více všechny nedostatky svého působení a mám pocit, že jsem vlastně mnoho neudělal. Ale Bůh sud!

77 Jako spirituál studentů jste vstoupil během let do velkého počtu životů,

které jste pomohl nasměrovat. Co naopak dávalo to nezralé, často možná i naivní mládí vám?

77 Ideálně by farnost měla tvořit otevřený prostor pro všechny lidi dobré vůle – máme být přece „světlem světa“, měla by být schopná spolupracovat s jinými složkami obce.

Studentům na BiGy jsem dával jako téma k úvaze za domácí úkol citát Ericha Kästnera: „*Opravdovým člověkem je jenom ten, kdo se stane dospělým, a přesto zůstává dítětem.*“ Jak jde člověk životem, tak prochází různými obdobími a osvojuje si postupně různé role: dítě, bratr/sestra, otec/matka... Přitom ale vše prožité zůstává v nás, utváří nás to, nikdy to úplně neodložíme, nebo aspoň nemáme odkládat. Bohužel někdy odkládáme. Studenti mi pořád připomínali toho studenta z 80. let 20. století, kterým jsem byl a který ve mně doufám pořád trochu je. Mladý člověk většinou míří na podstatné. Není totiž ještě zavalen tolika zbytečnými existenčními starostmi dospělých, které je válčují a duší v nich duši, touhu, vzlet, tušení nekonečna. Mladí také ještě obvykle nemají v komunikaci ty trapné zábrany dospělých, které v nich buduje strach o vlastní dojem, pověst a důstojnost, strach (a bohužel často i zkušenost), že jejich slovo bude

zneužito a obráceno proti nim. Mladí si také nesednou na zadek před tituly a zvukovým jménem, ale zajímá je: víš – nevíš, jsi sám sebou – nejsi sám sebou. Za tohle a mnohé jiné jsem svým dnes už bývalým studentům moc vděčný.

77 Každé dítě – jiný osud. Jsou studenti, kteří se vám nesmazatelně zapsali do paměti?

Jistě, takových je celá řada. Někteří mou paměť přizívají tím, že jsme stále v kontaktu, zpovídám je, oddávám, křtím jim děti, zpovídám jim děti. Většinu svého dosavadního kněžského života jsem prožil na BiGy, a tak studenti či absolventi, a také samozřejmě kolegové pedagogové, byli (a snad i jsou a budou) jeho neodmyslitelnou součástí.

77 Vzpomenete si ještě, s čím jste tenkrát do služby spirituála vstupoval? A jestli, tak jak moc se proměnil váš tehdejší pohled?

Vstupoval jsem na BiGy s pocitem velké odpovědnosti a vědomím vlastní nekompetence. Doufám, že jsem se v tomto bodě příliš nezměnil. Jinak samozřejmě jsem se mohl mezi studenty a učiteli leccemu naučit, více pochopit člověka, zvláště mladého, ale též prožít vlastní střední léta a přiblížit se na práh stárnutí.

77 Téměř dvě desítky let jste vedl mládež, nyní budete mít před sebou všechny generace. Najdete pro váš příští čas inspiraci pro nynější pastorační práci v letech na BiGy?

Liberk, 2006

Křest studentky, 2006

Požehnání maturantům, 2007

Velká Deštná, 2010

Mládež byla mou hlavní cílovou skupinou, ale ne výlučnou. Na BiGy jsem byl k dispozici i kolegům pedagogům, ve farnosti, kde jsem vypomáhal, byli lidé všech věkových kategorií, většinou spíše starší. Během let působení na gymnáziu jsem připravil řadu dospělých na přijetí křtu, dával exercicie atd. Do jaké míry mě léta strávená mezi mládeží na BiGy budou inspirovat v dalším působení, to asi záleží hlavně na tom, kolik bude v Chrasti mládeže. V každém případě předpokládám, že zkušenosti nabyté na BiGy mi k něčemu budou. Vždyť na naší životní cestě nakonec všechno do sebe zapadá, vše se děje podle důmyslné režie.

77 Jste nadále i spirituálem pro jáhny. Co tato služba obnáší? V čem jsou jáhnové ve svých potřebách specifictí?

Spirituál je k dispozici jako duchovní podpora. Nejde o nucený dohled nebo povinné mentorování. Jáhni mé služby mohou využít nebo nemusí. Někteří se staví na duchovní rozhovor, přijmou svátost smíření. Někdy mě požádali při svých jáhenských setkáních o duchovní slovo, o předsedání při eucharistii. Jáhni jsou specifictí asi tím, že na základě svého svěcení jsou součástí kléru, ale žijí v rodinách a svých farnostech, mají civilní zaměstnání, jsou kompetentní každý ve svém necírkevním oboru, žijí více „ve světě“ než kněží, takže stojí vlastně

každou nohou na jednom poli. Od běžných, laických farníků se zase odlišují tím, že v církevní kuchyni vidí více „pod pokličku“ a také reprezentují církev a cítí za ni větší odpovědnost. Pro některé je problém najít správný způsob spolupráce s farářem, kteří na přítomnost jáhna nejsou zvyklí. Moc si vážím nasazení a pokorné služby mnoha z nich.

77 Ze školství však neodcházíte. Vyučujete na PdF UHK. Co je váš obor?

Na pedagogické fakultě vyučuji na katedře kulturních a náboženských studií – obor náboženská výchova, a to od jejího vzniku v roce 2003 (nastoupil jsem tam tedy ve stejném roce jako na BiGy). V průběhu času jsem tam učil všechno možné, co bylo potřeba, v posledních letech přednáším biblistiku – úvod do Starého a Nového zákona, což bylo mou specializací na postgraduálním studiu, a dva traktáty systematické teologie: trinitární teologii a mariologii.

77 Když celá ta léta vyučujete, kde bere te neustále novou inspiraci vy sám?

Velkou inspirací mi byli a jsou studenti sami, jejich postřehy a hlavně jejich dotazy. Člověk si myslí, že ví, ale když dostane otázku a musí zformulovat jasnou odpověď, musí problém promýšlet hlouběji. Otázky druhých nás stimulují k přemýšlení, umožňují pohled z jiného úhlu, nebo

nám připomenou, co už víme, ale příliš habituálně. Někdy nám až v dialogu vystanou souvislosti, které bychom sami nepostřehli. Jinak samozřejmě velkým inspiračním zdrojem je studium teologie i jiných disciplín, ale též četba krásné literatury a především meditace nad Božím slovem.

77 Zmínili jste četbu. To je pro dnešní mladé lidi většinou velmi vzdálený pojem. Čtou většinou jen zhuštěné texty, ve kterých nemá šanci rozvinout jazyk svoji krásu a plnost. Proč je tak důležité číst?

První přínos čtení je bohatší slovní zásoba, aktivní i pasivní, schopnost lépe se vyjadřovat, ústně i písemně, a větší jistota v pravopisu (ten se jednoduše odkouká). Dále čtení buduje fantazii: zatímco vizuální vjemy ji plní, ale ona je jen pasivním příjemcem, při četbě je tvůrčí, dává se do práce, vyváří sama obraz odpovídající textu. Potom je to přínos nových informací, myšlenek, hodnot. Samozřejmě to člověk získává i v běžné komunikaci s lidmi, v rozhovorech, nebo i ve filmu. Četba přece ale má své jedinečné možnosti. Jak autor, tak čtenář mají více času a klidu, dá se tedy jít do větší šířky a hloubky. Čtenář vstupuje do dialogu s autorem, vmýšlí se do jeho myšlení, může vidět svět jeho očima. Když posedíme nad dobrým románem, esejem či básní, dotýkáme se

reality, kterou viděl někdo jiný do hloubky a nám svým dílem propůjčuje svůj pohled, díky němuž můžeme jím nahlíženou skutečnost vidět podobně. Malíř také namaluje obraz, a tím učí vidět jiné lidi to, čeho by si třeba sami nevšimli. V písemnictví je to obdobné: autor mi sděluje svůj pohled, který mě obohacuje. Dobrá kniha přináší, stejně jako krásný obraz nebo socha, prožitek krásy, a to nejen krásy jazyka, ale krásy jako takové, krásy bytí. Skutečné umění vzbuzuje tušení Věčnosti.

77 Dá se říci, od kdy přestávají vnímat děti duchovní záležitosti jako pohádky a začnou prožívat skutečnosti duchovně?

Nevím, jestli jsem správně pochopil otázku. Asi bychom nejprve museli vyjasnit, co to znamená prožívat skutečnosti duchovně. Myslím si, že dítě (a vlastně i dospělý) může vnímat i pohádky duchovně... Ale asi chápu tu otázku v tom smyslu, že děti hltají jak pohádky, tak biblické události z kreslené bible jen jako příběhy, které mají nějaký děj, zápletku, rozuzlení, a ve své dětské duši nerozlišují reálné v našem dospělém smyslu a fantastické. Pak přijde období tzv. střízlivého realismu, kdy děti jsou věcné a chtějí vědět, jak to doopravdy je. Tehdy přestanou věřit na Mikuláše a Ježíška. A kdy začínají prožívat skutečnosti duchovně? Když začnou věřit.

Pravá víra je cesta k nejhlubšímu tajemství a zároveň nejdůležitější realismus, vede nás k přijetí Skutečnosti všech skutečností, kterou odlišujeme od každé její náhražky, od každé mytologie, fiction, virtuální reality a iluze.

77 Mladí si také nesesnou na zadek před tituly a zvučným jménem, ale zajímá je: víš – nevíš, jsi sám sebou – nejsi sám sebou. Za to jsem svým dnes už bývalým studentům moc vděčný.

77 Překvapilo vás někdy dítě takovou otázkou na duchovní téma, že jste jí byl sám konfrontován?

Ano, ale spíše jen zezáčátku, než jsem více pronikl do myšlení svých studentů. Ostatně jsem neučil malé děti, ale lidi na prahu dospívání, dospívající a raně dospělí. Čím dál méně jsem se divil, že si i velmi mladí lidé kladou hluboké existenciální otázky. Ty nejzávažnější si asi klade i malé dítě. Někdy mě trochu rozčiluje, když někdo tvrdí, že malé děti nemohou ještě pochopit to či ono z tajemství víry. Například se tím argumentuje

ve prospěch pozdějšího věku pro první svaté přijímání – prý je to v šesti letech moc brzy. Proč? Že dítě ještě nechápe tajemství eucharistie? Copak my dospělí ho chápeme? Dítě naopak má ještě některé schopnosti vnímání a přijetí skutečnosti, které v sobě časem bohužel udusíme přílišnou racionalizací a kritičností, díky kterým ze svého nafouknutého malého ubohého rozumku děláme míru skutečnosti. Když tajemství víry nepochopí malé dítě, proč by je měl pochopit přečtený intelektuál? Maličkým Otec odhaluje svá tajemství (srov. Mt 11,25).

77 Biskupské gymnázium v Hradci Králové je považováno rodiči dětí za prestižní školu, kam chtějí dostat své děti i rodiny, kde není praktikována víra v Boha. Jak takoví rodiče berou fakt, že se s dětmi pedagogicky pracuje i po duchovní stránce?

Některým je to vcelku jedno, jiní to vítají, ještě jiní to zas jednoznačně odmítají. Vzpomínám si na otce, který dal své dítě na BiGy, protože od školy očekával kvalitní výuku a morálně zdravé prostředí, ale dítěti kategoricky zakázal mít cokoli společného s křesťanskou vírou. Přesto se dítě pak nechalo pokřtít. Na setkáních s rodiči nastupujících studentů jsem jim sice zaručoval, že nechytáme „dušičky do hrníčku“, ale zároveň je upozorňoval, že jistě nebezpečí náklady u nás přece jen

S učiteli v Neratově, 2011

Dar Biskupského gymnázia na rozloučenou se svým spirituálem

existuje, protože je zde větší procento věřících studentů a pedagogů než na ne církevních školách. Pokud chtějí snížit riziko konverze, ať dají své děti jinak – ovšem bez záruky, neboť cesty Páně jsou nevyzpytatelné...

Našli si třeba časem i takoví rodiče cestu k vám jako ke knězi?

Ti ryze odmítají ne, ale mnozí byli otevřeni nebo zvědaví, jak to na té škole děláme a co děti učíme. Někteří rodiče si přišli popovídat na „rodičáku“, s jinými jsem se mohl setkat na křtu nebo později na svatbě jejich dětí. S několika málo jsem pak zůstal v kontaktu a doprovázel je na jejich cestě víry a třeba se stal i jejich zpovědníkem.

Je známo, že jste velký muzikant. Vlastně celá vaše rodina. Hrajete na rozličné nástroje, gregoriánský chorál je vaší srdeční záležitostí.

Za velkého muzikanta se nepovažuji. Jako dítě jsem se učil na klarinet, hrál jsem v dechovce, v chrámovém orchestru. Pak jsem to na dlouho odložil, nyní ho občas opráším... Dost jsem hrál na zobcové flétny, trochu jsem se naučil na hoboj, na saxofon. Mám i středověké dudy a kornamusu, okarínu, foukací harmoniku, kytaru, loutnu a kdecu... Na nic z toho ale nehraju tak, že bych se s tím odvážil vylézt na podium. Je to spíš relax.

Ve své nynější farnosti v Chraští máte úmysl vést třeba scholu, jako jste ji vedl i na BiGy?

Rodičům nastupujících studentů jsem sice zaručoval, že nechytáme „dušičky do hrníčku“, ale zároveň je upozorňoval, že jistě nebezpečí nákazy u nás přece jen existuje ...

V současnosti v kostele nemáme scholu, která by se pravidelně zapojila do bohoslužby, rád bych, aby vznikla. Pokusím se něco iniciovat, mohu dodat notový materiál, kterého jsem během let na BiGy posbíral požehnaně, mohu to i nacvičit, ale pak už zpěváky nechat, aby pod vedením někoho ze svého středu zpívali nezávisle na mně – musím být přece u oltáře. Jak už jsem zjistil, je tu dost hudebně nadaných a vzdělaných lidí...

Učil jste na BiGy náboženství, co v Chraští?

Náboženství budu učit na místní základní škole, děti budou rozděleny do tří skupin podle věku. Chci nabídnout nějakou formu vzdělávání i dospívajícím

a dospělým, přípravu na biřmování, biblické hodiny a podobně.

Na co byste se rád ve své farnosti zaměřil?

Ideálně by farnost měla tvořit otevřený prostor pro všechny lidi dobré vůle – máme být přece „světlem světa“, měla by být schopná spolupracovat na dobrých podnicích s jinými složkami obce. Měla by také mít určitý rodinný charakter, tvořit zázemí – zvláště lidem, kteří ho třeba nemají doma. K tomu ale musí být vnitřně pevná, živá, „nabitá“. Jako u jednotlivce, tak i u farnosti platí, že činnost navenek, má-li mít jakýkoli smysl, musí vyrůstat z vnitřního života. Rád bych tedy přispěl hlavně k tomu, to duchovnímu životu farnosti, ostatní půjde samo, laičtí věřící to dokážou lépe než kněží. Mám sen, aby alespoň jednou za měsíc byly v neděli odpoledne v kostele nešpory, aby se lidé scházeli ke společným modlitbám, eucharistickým adoracím. Chci být samozřejmě k dispozici jednotlivcům pro osobní rozhovory, svátost smíření, přípravu na přijetí svátostí.

Co byste si přál nyní vy osobně?

Abych nebyl na svém novém místě žábou na prameni.

Pavel J. Sršeň

Pokračování úvodníku ze strany 3

Někdy se zdá, že se Mariina úcta může zneužít všelijakými průpovídkami, jako je ta v nadpise. Nemusí to být ale znamenitě neúcty, jako spíše důkaz toho, že vztah k Panně Marii pronikl do běžného života obyčejných lidí.

Zásadní otázka

Není důležité, že La Saletta je vysoko v horách nebo že Lurdy či Fatima jsou navštěvovány miliony poutníků. Nejde jen o to, jestli se tam či onde stalo více zázraků nebo že je zde tak aktuální poselství o míru jako v Medžugorje, ani tak nesejde na tom, jak vysoký a krásný kostel máme v Luži. Nejde o to, jak originální máme zasvěcení jako v kostele Panny Marie Sedmiradostné v Malých Svatoňovicích, ale jde o to, jaký konkrétní vztah k Panně Marii máme my, já sám...

Proto pro mne osobně bude mít vždy přední význam maličké poutní místo v Rokoli u Nového Města nad Metují nebo kaplička na Studánce u Dobrušky, protože jsou spojeny s mým dětstvím a dospíváním, s mým hledáním víry a vztahu k Bohu i Boží Matce. Mám zde osobní zkušenosti a duchovní prožitky, které jsou těžko sdělitelné. Prožil jsem zde velkou Boží pomoc a povzbuzení. Právě v Rokoli jsem spolu s kolegou v den svého kněžského svěcení svěřil Panně Marii všechny farníky, ke

kterým nás Bůh pošle. Zde mám také už mnoho let jakousi duchovní „trucovnu“ a místo k nabrání duchovních sil. To je něco neopakovatelného...

Kde jsem doma

Při cestování světem jsem měl možnost navštívit Lurdy a La Salettu ve Francii, Guadalupe v Mexiku, Medžugorji v Hercegovině, El Cobre na Kubě, bolivijskou Copacabanu, Nazaretský chrám Zvěstování, kostel v turecké Meriemaně, Uspenský klášter v Kyjevě či Moskvě, mariánskou svatyni v Harrise v Libanonu a Saidnayu v Sýrii, jako i naše národní svatyně... Nestačím vše vyjmenovat. Všude člověk mohl zažít Boží blízkost, přímlyvu Panny Marie, povzbuzení na naší cestě. Tyto chrámy jsou všude ve světě takovým malým domovem, kde se můžeme cítit bezpečně jako u matky...

Nicméně pro mne osobně bude vždy tím pravým místem a tou pravou Marií Panna Maria Rokolská, jsem za to Bohu vděčný. A je to tak dobře... Věřím, že každý z vás si může najít to své pravé místo, kam se rád vrací a kde zakouší církev jako svůj domov, Marii jako svou sestru ve víře, jako přímlyvkyni v potřebách i jako matku na cestě za Kristem...

K tomu vám všem ze srdce žehná

P. Jan Linhart

Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Hannah Hurnard

Jako laň na výšinách

„Jako laň na výšinách“ je dnes už světově proslulá duchovní novela, která zachycuje duchovní zrání člověka a jeho proměnu v síle Boží milosti. Bázlivka z údolí Ponížení přijme pozvání Pastýře a vydá se na dlouhou a strastiplnou pouť k Výšinám. Dojde úžasné vnitřní proměny, jakou si ani neuměla představit a vrací se zpět do údolí, aby svým příbuzným dodala odvahu k podobné cestě. Brož., 198 s., 299 Kč

Wilhelm Hünermann

Živé světlo

Román představuje bohatý život svaté Hildegardy z Bingenu, která žila ve 12. století a byla abatyší benediktinského kláštera v Porýní. Vešla ve známost nejen jako mystička s prorockým obdarováním, ale i jako velmi vzdělaná a činorodá žena, která měla značný vliv v církvi i ve společnosti. Brož., 328 s., 399 Kč

Aktivizace života farností

Česká biskupská konference nabízí pro lidi ve službách církve

Staňte se vzdělanějšími nejen ve svém oboru pod vedením profesionálních lektorů!

Nabízíme jednodenní semináře:

- odborné • o pastoračním působení • o komunikaci • o managementu • o propagaci

Kurzy se konají v Praze i po celé ČR (kapacita je omezena).

Možnost objednání vlastního semináře pro konkrétní skupinu ve Vaší diecézi.

Kompletní nabídku a obsahy kurzů najdete na www.cirkev.cz/vzdelavani.

Přihlášení na kurzy skrze **FORMULÁŘE** na webu.

Kontakt: +420 604 196 736 • vzdelavani@cirkev.cz

120 let Rudolfina – ústavu pro hluchoněmé

Původní diecézní ústav pro hluchoněmé založil v roce 1881 královéhradecký biskup Josef Jan Evangelista Hais. Za vlastní peníze zakoupil dům čp. 181 v Zieglerově ulici. Ústav byl pojmenován Rudolfinum na počest sňatku korunního prince Rudolfa s belgickou princeznou Stefanií.

Zpočátku ústav sloužil pro 24 postižených dětí. V roce 1888 přikoupil biskup dva přízemní domy čp. 190 a 191. Ty nechal zbořit a na jejich místě byla postavena dvoupatrová budova v empírovém slohu na rohu dnešní ulice Dlouhá a Zieglerova. Zde již bylo umístěno sedmdesát postižených dětí. Ty zde měly školu i s ubytováním. Prvním ředitelem byl katolický kněz Josef Beran.

Nové Rudolfinum

V letech 1901–1902 byla postavena nová budova podle projektu architekta Jenčovského na Pospíšilově ulici mezi budovou dnešního Gymnázia Boženy Němcové a SPŠ stavební. Rudolfinum vysvětil biskup Eduard Brynych 4. října 1902. Druhý den 5. 10. 1902 vysvětil také nové Boromeum (Borromaeum) na Orlickém nábřeží (dnes Biskupské gymnázium).

Bylo to jeho poslední svěcení budov. Zemřel na zámečku v Chrašti u Chrudimi 20. listopadu 1902.

” V místech stavební parcely nově budovaného Rudolfina stával, s největší pravděpodobností, raně středověký kostel sv. Václava (písemně doložen až na konci 14. století) ...

V čele nového ústavu stál pak téměř čtyřicet let P. Vladislav Sekera, kterého ve funkci ředitele vystřídal v roce 1937 Jiljí Hůlek. Toto

ústavní zařízení plnilo funkci výchovně vzdělávací a léčebnou. Přijímány byly děti z celých východních a severovýchodních Čech. Počet žáků se pohyboval kolem osmdesáti dětí hluchoněmých a dětí s poruchami sluchu. Ústav měl šest až sedm tříd a vyučovalo zde deset učitelů, z toho bylo osm řádových sester Kongregace školských sester de Notre Dame a jeden odborný učitel. V období I. světové války zde byla umístěna vojenská nemocnice.

V roce 1918 po vzniku samostatné Československé republiky byly do ústavu přijímány pouze děti české národnosti. Od roku 1937 vedl ústav P. Jiljí Hůlek. Za okupace, obdobně jako v Boromeu, zde byla umístěna německá mládež Hitlerjugend. Vedení ústavu muselo uvolnit budovu i zahradu. Chovanci ústavu museli být přemístěni do náhradních prostor. Po roce 1945 mělo nad vedením Rudolfina

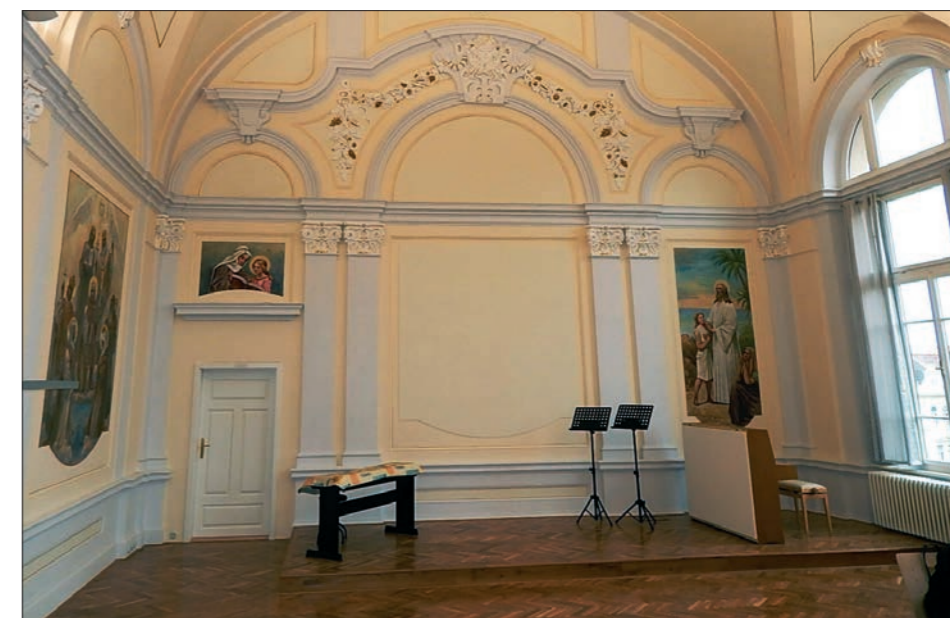

(Pohled na dnešní vstupní portál

dozor osmičlenné kuratorium v čele s diecézním biskupem. Ústav měl v té době 82 žáků v šesti třídách a šest učitelů. Po založení Lékařské fakulty Univerzity Kalovy v Hradci Králové (prezidentským dekretem z 13. října 1945) začala úzká spolupráce s lékaři fakulty, kteří zde zajišťovali odbornou lékařskou péči. V Rudolfinu byla zřízena lékařská ordinace, kde pravidelně ordinoval odborný lékař. V roce 1947 byla v ústavu zřízena opatrovna (mateřská škola) pro hluchoněmé děti, které si před nástupem do školy začínaly osvojovat základy pro stavbu řeči. Byl také vydáván časopis pod názvem Náš list (ročně 30 čísel). Pro veřejnost byla každoročně pořádána dětská slavnost a pro děti z města a širšího okolí pravidelné prázdninové kurzy nápravy řeči.

Ústav pro hluchoněmé byl zestátněn k 1. září 1948. V roce 1952 převzala budovu Vojenská lékařská akademie v Hradci Králové. Ústav Rudolfinum přestal existovat. Ústav hluchoněmých byl 29. února 1952 přestěhován do bývalého sanatoria Aloise Kutíka v Hoříčkách u České Skalice. V 80. letech minulého století se pak škola hluchoněmých přestěhovala do nově vybudovaného areálu na Moravském Předměstí v Hradci Králové.

Budova Rudolfina byla od padesátých let minulého století využívána Fakultní

(Prostor bývalé kaple ústavu

nemocnicí v Hradci Králové. Vedle kožní kliniky zde byla také II. interní klinika. Po dostavbě nové interní kliniky v areálu fakultní nemocnice byla budova opuštěna a několik let nevyužívána. Katolická církev se vzdala restitučního nároku na tuto nemovitost ve prospěch Královéhradeckého kraje. Od listopadu 2011 do roku 2014, po dobu rekonstrukce budovy Gymnázia J. K. Tyla, se Rudolfinum stalo dočasným domovem této školy. Po následné důkladné přestavbě budovy se do ní v únoru roku 2016 přestěhovala Obchodní akademie a Jazyková škola v Hradci Králové.

Stručný stavební popis budovy

Budovu nového Rudolfina navrhl již výše zmíněný architekt Arnošt Jenšovský. Umístění objektu urbanisticky navazovalo na dobudovanou obecní školu dívčí, chlapeckou a také měšťanskou postavenou v novorenesančním stylu roku 1899. Dnes Gymnázium Boženy Němcové.

V místech stavební parcely nově budovaného Rudolfina stával, s největší pravděpodobností, raně středověký kostel sv. Václava (písemně doložen až na konci 14. století), o čemž by mohly svědčit archeologické nálezy vykopané na zahradě ústavu v roce 1907. Jednalo se o kostrové hroby a zbytky gotických zdí.

Architekt Jenčovský navrhl Rudolfinum v novobarokním stylu, který se projevuje, vedle architektonických prvků, především v kompozici průčelí, ale také ve vnitřním uspořádání, především ve schodištvém prostoru.

Třípodlažní budova má symetrickou fasádu se středovou monumentální částí a venkovním schodištěm, hlavním vchodem a dvěma křídly budovy.

Přízemí má bosovanou fasádu, na kterou navazují vysoké pilastry podírající profilovanou římsu, nad kterou jsou neobarokní atiky a štíty zakončené vázami.

V interiéru zaujme třiramenné schodiště, které vytváří prostorový dojem barokního paláce. Přispívá k tomu štukatérská výzdoba a také umělecké kovářské prvky.

Původní dispoziční uspořádání budovy obsahovalo vedle učeben a pokojů také dílny, tělocvičnu, kapli, jídelnu s kuchyní a byt ředitele ústavu. Kaple je zaklenuta železobetonovou skořepinou se štukovou výzdobou.

Dispozice budovy doznala změny úpravami pro zdravotnické účely a v současnosti pro školské účely.

Jiří Němeček

(Dobové fotografie bývalého diecézního ústavu

Diecézní centrum pro mládež**Salaš nabízí společenství pro vysokoškoláky**

Listy stromů pomalu, ale jistě začínají měnit barvu. Na zemi se začínají povolat kaštany. Večery jsou už chladné. Vše naznačuje tomu, že léto pomalu odchází a podzim je tu. Jakkoliv radostná či smutná tato zpráva může být, pro vysokoškoláky to znamená jediné – univerzita volá. Rozvrhy jsou zapsané, posluchárny se pomalu plní, na kolejích se znovu ozývají hlasy a město s přicházejícím podzimem opět ožívá. Začal další akademický rok. S ním se znovu otevřou dveře kostela Panny Marie na Velkém náměstí pro pravidelné středeční studentské bohoslužby Salaše.

Kdo jste na Salaši ještě nebyl nebo o ní neslyšel, dovolte krátké představení. Salaš, celým názvem Křesťanský akademický klub Salaš, je součástí VKH (Vysokoškolské katolické hnutí). V téměř každém studentském městě VKH najdete. Jen my to nemáme přímo v názvu, což by bylo ale

na jiné vyprávění. Tvoříme společenství a prostor pro vysokoškolské studenty, kteří zde mohou najít bezpečné místo. Nejsme tu ale pouze pro studenty. Salaš je otevřená každému mladému člověku v podobném věku. Společně se snažíme žít naši víru během studia, podporovat se v denních starostech, hledat nové cesty a odpovědi na naše otázky, vzdělávat se,

sdílet vše těžké, ale také to hezké. A někdy spolu jen prostě jsme.

Jako každý rok zahájíme naše studentské snažení vyzváním Ducha Svatého při zahajovací bohoslužbě Veni Sancte za přítomnosti otce biskupa Vokála. Tento rok se tak stane 5. října. Všichni jste srdečně zváni. S Božím požehnáním vstoupíme plnou parou do pravidelných středečních setkávání. Po středečních mších se můžou studenti těšit na bohatý program. Nebudou chybět přednášky, muzikantský večer, palačinky, kající bohoslužba, předvánoční svařák a mnohé další. Program s aktivitami je možné nalézt na našem webu salas.hk nebo na sociálních sítích.

Další rok je před námi a my věříme, že přinese dobré věci a na jeho konci budeme jen s úžasem a pokorou děkovat.

Kateřina Voglová)

Diecézní centrum pro seniory**Ohlédnutí za letošním pobytem v Krkonoších**

Konec prázdnin patřil v Marianu v Janských Lázních také letos Pobytu pro prarodiče s vnoučaty. Diecézní centrum pro seniory Biskupství královéhradeckého uspořádalo letos už jeho 17. ročník.

Sobota, den první ...

Účastníci pobytu, který prarodičům umožňuje užít si v Krkonoších báječný týden s vnoučaty prostý všech starostí, se sjíždějí. Mnozí se znají léta, velcí i malí. Objímání a vítání nebere konce.

Neděle ...

Sváteční den začíná tradičně, mší v kostele sv. Jana Křtitele. Novogotická stavba v těsném sousedství Mariana byla postavena v letech 1882-85. Zajímavostí je oltářní obraz, jehož autor Adolf Liebscher sám sebe zobrazil jako nemocného poutníka, který se lačně dotýká Janského pramene a prosí, aby mu Bůh na přímluvu sv. Jana dal zdraví duše a těla.

Pondělí ...

Naučnou stezku sv. Barbory v Černém Dole bylo nutné oželet, počasí občas udělalo čaru přes rozpočet. Pro zkušené organizátorky žádný problém. Babičky házejí kostkou, děti za vzájemného povzbuzování stoupají schod po schodu až ke kapli ve třetím patře. Po odpolední plném her je čeká první večer věnovaný biblickým tématům.

Úterý ...

Tvořivé dopoledne. Jídelna se změnila ve výtvarný ateliér, do práce se pouštějí děti i babičky. Ty hlavně utírají upatlané ruce a sbírají rozsypané perličky. Obrázky z nich patří mezi nejoblíbenější. Po obědě beseda s trvalým jáhnem Andy Loosem. Ke službě je ustanovený v Opočně, ale procestoval velký kus světa. Je také vedoucím Diecézního centra pro rodinu. Že to s dětmi umí, přesvědčuje i na

následné bohoslužbě slova v kapli Mariana.

Středa ...

Putování za krkonošskými pohádkami Marie Kubátové na Pomezí boudy vede nádhernou krajinou. Děti obdivují pohádkové postavičky vyřezané ze dřeva a prarodiče těm nejmenším čtou pohádky umístěné na dřevěných stojanech. Horský kostelík sv. Petra a Pavla v Dolní Malé Úpě je nejvýše položeným kostelem v ČR.

Čtvrtek ...

Volný program. Kdo se rozhodl vyjet lanovkou na Černou Horu (1260 m n. m.), zamířil k nedalekému rašeliništi, které patří mezi vyhledávané turistické cíle. Odměnou pak byl park Kabinka ... lezecká stěna, bungee trampolína, šlapací káry, retenční nádrž se šlapadly. A to ještě čeká odpolední turistický vláček. Vyjždí z kolonády a vysupí až na Modrokamennou boudu. Název dostala podle skalního útvaru Modré kameny nad ní. Modrají se i pusy ... zdejší borůvkovým koláčům nelze odolat. Po návratu odpolední mše v kostele sv. Jana Křtitele, opět

s P. Petrem Boháčem. Příprava dřeva na táborák a opékání buřtů jako tečka za dalším báječným dnem.

Pátek ...

Máme hosta. Přijela Veronika Čepelková, vedoucí Diecézního centra pro seniory. To hradecké, mimochodem, bylo založeno v roce 2005 jako historicky první diecézní centrum pro seniory v ČR. Podporuje aktivní a smysluplné prožívání stáří prostřednictvím různých aktivit jako jsou formační, vzdělávací a duchovní programy pro seniory, formační a vzdělávací programy pro animátory seniorů a dobrovolníky, programy pro manžele v seniorském věku a mezigenerační programy. Odpoledne ještě výlet k farmaparku Mochomůrka a večer karneval aneb super dívka v rytmu diska.

Sobota...

Balíme, loučíme se, děkujeme Ireně, Anežce, přátelskému personálu Mariana za vytvoření rodinného prostředí. Tak zase za rok!!!

Eva Zálešáková)

Hledáš své místo v životě?

KURZ SAMUEL

2022 – 2023

Celoroční setkávání (říjen – červen)
k rozlišování životního poslání a osobní cesty pro svobodné ženy a muže od 19 do 30 let

Místo: Pardubice, Kostelní 92
(fara u kostela sv. Bartoloměje)

Čas: 1 x za měsíc v neděli 15:00 – 19:00

Přihlášky s motivačním dopisem zasílejte do 30. 9. 2022 na adresu kurzsamuel.dhk@gmail.com.

Kurz vedou: Sr. Olga Zelená SSJ
P. Jan Uhlíř, P. Jan Linhart

Rádi zodpovíme vaše dotazy.

(Pobyt pro prarodiče s vnoučaty v Marianu v Janských Lázních)

Ⓛ Vlídná láska buduje svazky, pěstuje vztahy, vytváří nové sítě integrace a spřádá pevná společenská vlákna

Diecézní centrum pro rodinu

„Láska se nevychloubá, nenadýmá“

Milí čtenáři, přinášíme Vám v pořadí již třetí zamyšlení z exhortace papeže Františka *Amoris laetitia* (Radost z lásky) – O lásce a rodině.

Výraz *perpereuetai* označuje domýšlivost – touhu ukazovat svou převahu, abychom na druhé působili přemoudře a poněkud agresivně. Kdo miluje, ten se nejen snaží nemluvit příliš o sobě, ale protože je zaměřen na druhé, umí se do nich vcítit; sám totiž nepotřebuje být středem pozornosti. Následující slovo – *fysioutai* – je velmi podobné, protože označuje lásku, která není arogantní. Doslova vyjadřuje to, že se v přítomnosti druhých „nenafukuje“, a označuje její určitou jemnost. Komu toto chybí, tak je nejen posedlý

ukazováním svých kvalit, ale také ztrácí smysl pro realitu. Považuje se za významnějšího, než ve skutečnosti je, protože si myslí, že je „duchovnějším“ nebo „moudřejším“. Pavel jindy používá toto sloveso například tam, kde říká, že „poznání vede k domýšlivosti, ale láska vzdělává“ (1 Kor 8,1). To znamená, že někteří jsou přesvědčeni o své významnosti, protože vědí víc než ostatní, a zaměstnávají se tím, že si vymáhají jejich obdiv a kontrolují je. Skutečnou velikost nám ale dává láska, která umí pochopit, projevit péči a podpořit slabého. V jiném verši Pavel užívá toho slova ke kritice těch, kteří „se nadýmají pýchou“ (srov. 1 Kor 4,18), ale ve skutečnosti se projevují užvaněností, a ne opravdovou „mocí“ Ducha (srov. 1 Kor 4,19).

Důležité je, aby křesťané tuto lásku pěstovali v postoji k členům své rodiny, kteří jsou málo obeznámeni s vírou, křehcí nebo méně jistí svým přesvědčením. Někdy dochází k opaku: ti, kdo si myslí, že jsou ve víře zralí, se ve své rodině projevují arogantně a nesnesitelně. Ale láska se naopak vyznačuje pokorou. Abychom mohli chápat druhé, odpouštět jim a ze srdce jim sloužit, je nezbytné se uzdravovat z pýchy a růst v pokoře. Ježíš svým učedníkům připomínal, že ve světě mocných se každý snaží ovládat druhého, a proto jim říká: „mezi vámi tomu tak nebude“ (Mt 20,26). Logika křesťanské lásky není nadřazenost jednoho nad druhými a potřeba dát jim pocívat svou moc, ale logika vyjádřená slovy: „kdo

by chtěl být mezi vámi veliký, ať je vaším služebníkem“ (Mt 20,27). V rodinném životě nemůže vládnout logika ovládnání jedněch druhými nebo soupeření o to, kdo je inteligentnější nebo silnější, protože taková logika ničí lásku. Také pro rodinu platí tato rada: „Opásejte se všichni ve vzájemném styku pokorou, neboť Bůh se staví proti pyšným, ale dává milost pokorným“ (1 Petr 5,5).

Milovat také znamená být vlídný, a to je smysl výrazu *aschemonei*. Chce říct, že láska nejedná hrubě, nezdvorně, není tvrdá v jednání. Její činnosti, slova a gesta

jsou příjemná, a ne nevlídná a strohá. Oškliví si působit druhým utrpení. Zdvořilost „je škola vnímavosti a nezištnosti“, která od člověka vyžaduje, aby „zlušlechoval svou mysl a své smysly, učil se naslouchat, mluvit a v určitých chvílích mlčet“. Vlídlost není jeden ze stylů, který by si křesťan mohl zvolit nebo odmítnout: je to nezadatelný požadavek lásky, a proto „každý člověk je povinen být vlídný k těm, kteří žijí kolem něho“. Každodenní „vstupování do života druhého, byť je součástí našeho života, vyžaduje jemnost nevnučujícího se postoje, který obnovuje důvěru a úctu. A čím je láska důvěrnější a hlubší,

tím víc vyžaduje úctu ke svobodě a schopnost čekat, až druhý otevře dveře svého srdce.“

Aby byl člověk připraven k pravému setkání s druhým, musí na něj hledět vlídným pohledem. Toho není schopen, pokud v něm převládá pesimismus, který vyhledává nedostatky a chyby druhých, možná jako kompenzování svých komplexů. Vlídny pohled nám umožní nezdržovat se příliš u toho, v čem je druhý omezen, a s touto tolerancí můžeme pracovat na společném díle, třebaže jsme rozdílní. Vlídna láska buduje svazky, pěstuje vztahy, vytváří nové sítě integrace a spřádá pevná společenská vlákna. Tak chrání sebe samu, neboť bez smyslu pro sounáležitost nemůžeme podporovat službu druhým, protože pak bude každý hledat jen svoje vlastní výhody. Takovým způsobem není možné spolu žít.

Antisociální člověk si myslí, že druzí jsou tu proto, aby uspokojovali jeho potřeby, a když to dělají, plní si tím jen svou povinnost. Není tu tedy žádný prostor pro vlídlost lásky a její projevy. Kdo miluje, je schopen říkat druhým slova, která dodávají chuť, povzbuzují, posilují, utěšují, podněcují. Podívejme se například, co říkal lidem Ježíš: „Buď dobré myslí, synu!“ (Mt 9,2), „Jak velká je tvá víra!“ (Mt 15,28), „Vstaň!“ (Mk 5,41), „Jdi v pokoji!“ (Lk 7,50), „Nebojte se!“ (Mt 14,27). Tato slova neponižují, nezarmocují, nepopuzují, neopovrhují druhým. V rodině je třeba se učit tomuto Ježíšovu vlídnému způsobu řeči.

Životní pouť (křesťana) v následování Ježíše Krista je cestou vedoucí k dokonalosti. Dokonalosti lásky ve smyslu svatosti. V litaniích k Duchu Svatému zní prosba: „Duchu Svatý, který konáš v duších zázraky, veď mne bdělostí k dokonalosti“. Nechme se tedy „unášet“ Boží milostí a bděme, společně se podporujeme na cestě, která je nám společná. Církev – nechť je nám bezpečným přístavem.

Vše dobré přeje a ze srdce žehná

jáhen Andy Loos

TAJEMSTVÍ LIDSKÉ LÁSKY V BOŽÍM PLÁNU - Tajemství lidské lásky v Božím plánu

CENTRUM PRO RODINU
BISKUPSTVÍ KRÁLOVÉHRADECKÉHO

nabízí kurz

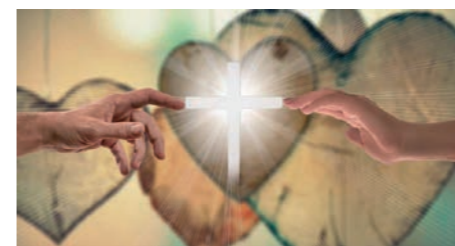
DAROVÁNÍ SE V MANŽELSTVÍ

V deseti setkáních společně poznáme nejdůležitější oblasti vzájemného darování se v manželském životě.

Chcete prohloubit svůj manželský vztah?

Nebo - **chcete pomáhat druhým porozumět** vzájemnému darování se v manželství (ve společenství manželů, či připravovat snoubence na manželství)?

KDE:
fara ve Vysokém Mýtě

KDY: tento školní rok,
jednou za měsíc v neděli
od 14:30 do 18:00 hod.,
začínáme 23. 10. 2022.

„Opravdové štěstí člověk nalezne pouze v upřímném darování sebe samého“ (*Gaudium et spes* 24).

Zájemce prosíme, aby se **přihlásili** nejlépe do 10. 10. 2022. Pokud potřebujete zajistit hlídání dětí (protože nemáte jinou možnost), napište nám dva týdny před termínem setkání jejich jména a věk, budeme se snažit pro ně zajistit program.

P. Stanislav Tomšíček
manželé Taňa a Libor Blažkovi

Kontakt: blazkova@bihk.cz
tel.: 603 458 843

více na www.bihk.cz/biskupstvi/centrum-pro-rodinu/tajemstvi-lidske-lasky

TAJEMSTVÍ LIDSKÉ LÁSKY V BOŽÍM PLÁNU - Tajemství lidské lásky v Božím plánu

(Knižní tipy**Karmelitánské knihkupectví**

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Henri Caffarel

Manželství – společná cesta k Bohu

Duchovní úvahy pro manžele, snoubence i ty, kdo je doprovázejí. Autorovy inspirativní promluvy nám dávají pochopit obrovský potenciál svátosti manželství. Žít v manželství je náročné – ale i v něm nás Bůh vede, doprovází a posiluje. Láska je věrná a nepomine, jen když je ochotná začínat stále znovu, schopná odpouštět i odpuštění přijmout. *Brož., 304 str., 399 Kč*

Gaëlle Tertraisová, Adeline Avrilová

Kdo je Ježíš?

Encyklopedicky pojaté čtení pro děti o Ježíši, jeho životě, době a působení. Změnil život miliardám lidí po celém světě – a už proto je dobré vědět, kým skutečně tento muž byl. Publikace přibližuje jeho osobnost i společenské, přírodní, kulturní a duchovní poměry doby, ve které žil. Text je čtivý, doprovázený obrázky a přehledy. *Brož., 96 str., 379 Kč*

Katechetické a pedagogické centrum**Projekt Kamarád v nebi**

Každý potřebuje někoho, kdo je mu blízký, kdo mu umí naslouchat, na koho se může obrátit, kdykoli potřebuje, s kým si může povídat o společných zájmech a kdo mu rozumí. Zvláště děti a mladí lidé touží mít své kamarády a vzory, kterým se chtějí přiblížit a podobat se jim.

Kamarád v nebi je projekt, který vznikl na našem Katechetickém a pedagogickém centru a který nabízí možnost vybrat si svého kamaráda mezi těmi, kteří přijali Boha do svého života a odpověděli na jeho volání – mezi svatými. Projekt má široké využití, je určen nejen pro výuku náboženství a katecheze, ale pro všechna společenství ve farnostech. Je koncipován jako jednodenní program, který lze použít i na celý víkend nebo rozdělit do pravidelných každodenních vyučovacích hodin. Dá se použít i jako celotáborová hra. Projekt obsahuje deset jednotlivých programů věnovaných deseti osobnostem svatých a lze s ním pracovat po celý školní rok. Cílem projektu není jen získat informace ze životopisů světců, ale především ukázat dětem hlavní myšlenky vybraných osobností, jejich postoje... Například u Carla Acutise se tak snažíme ukázat, jak mohou být sociální sítě a online svět využity k dobrým věcem a ke slávě Boha, u svatého Františka z Assisi vyzýváme k zamyšlení se nad stvořením a životním prostředím, které je naše společné dobro a zodpovědnost nás všech a Josefa Toufara zase představujeme jako člověka, který může inspirovat mladé lidi svojí odvahou, otevřeností a být pro ně hodnotovým majákem v rozbourané době. Programy jsou založeny na hrách a aktivitách, které v dětech vyvolávají

Ukázka materiálů projektu Kamarád v nebi

zážitky či zkušenosti, které mohou propojit se životem či myšlenkami daného světce a zamyslet se nad jejich podstavou a hloubkou. Aktivity jsou velmi různorodé a každý si může daný program upravit dle svých možností, věku dětí, složení skupiny či prostředí.

Projekt je vybaven i bohatým doprovodným materiálem od výtvarnice a grafičky Terezy Hladké. Součástí jsou tak pracovní listy, z kterých na konci projektu vznikne každému zúčastněnému osobní deník z jeho myšlenkami a úvahami, opakovací karty, komiksy, pohlednice z cest, na kterých je postaven program o svatém Pavlovi, plakáty, powerpointové prezentace, různé obrázky apod. Součástí materiálů je i sumář všech her a aktivit použitých v projektu, který se vám může stát inspirací pro vaši další práci s dětmi a mládeží.

Nechme se tedy oslovit lidmi, kteří vydali hluboké svědectví o pravdě Evangelia a dopřejme tato setkání i mladým lidem, kteří touží po dobrých inspiracích a nových výzvách. *Kamarád v nebi* může být začátek dobrodružné cesty k vlastní svatosti.

Markéta Rumpíková)

Seminář o evangelizaci nejen pro katechety

V řadě již druhý Seminář o evangelizaci se spojil s pravidelně pořádaným **Diecézním setkáním katechetů**. Akce s názvem Seminář o evangelizaci nejen pro katechety proběhla v sobotu 10. září v královéhradeckém Novém Adalbertinu.

Celý den provázela verš z 19. kapitoly Skutků apoštolů: „*Když jste uvěřili, přijali jste Ducha svatého?*“. Po úvodním „společném (hlasovém) naladění“, které vedla muzikoterapeutka Zuzana Slavičková, přivítal účastníky Semináře generální vikář Mons. Jan Paseka. Při této příležitosti také představil nového biskupského vikáře pro pastorační – P. Prokopa Brože. Následně během dopoledne probíhala přednáška Pavly Petráškové, národní koordinátorky charismatické obnovy, na téma „V moci Ducha“. Na začátku přednášky zaznělo svědectví o tom, jak prožila své „pavlovské obrácení“ a zakusila živého Boha, který ji přivedl – zprvu proti její vůli – k charismatické obnově. „*Svědectví, ne-charismaticky*“ Pavly Petráškové pro mě bylo povzbuzením a potvrzením, že Pán Bůh má velký smysl pro humor“, sdělila po přednášce s úsměvem katechetka Bohumila z chrudimské farnosti.

V hlavní části přednášky uvedla Pavla Petrášková účastníky do tématu působení Ducha Svatého v našich životech.

První dva způsoby působení Ducha jsou záležitostí vnitřní. Jedná se o znovuzrození, které se v nás děje skrze křest, a posvěcení, tedy proces, kdy nám Bůh dává různé milosti a dary Ducha Svatého, a utváří nás tak stále podobnějšími Kristu. Dalším způsobem je vnější působení – zmocnění. Jedná se o ty chvíle, kdy nám Duch dává svou moc k tomu vykonat něco, na co bychom pouze se svými lidskými silami nestačili. A čtvrtým způsobem je společenství. Je to záležitost jak vnitřní – Duch mění naše srdce – tak i vnější – Duch sám pracuje i na našich vztazích s druhými. Společenství totiž nemá být uniformní, ale pestré a tvořící jednotu v Duchu Svatém. Přednáška vyvrcholila společnou modlitbou a pozváním Ducha Svatého do života účastníků Semináře. „*Myslím, že nejen pro mě byl velmi silný okamžik, kdy jsme mohli své životy, vše, čím žijeme, odevzdat Bohu a nechat ho, ať to naplní a promění. Doslova ho pustit k volantu a nekecat mu do řízení*“, říká o přednášce Pavly Petráškové účastnice Terezie z farnosti Kutná Hora – Sedlec.

Po přednášce následovala mše svatá, jejíž liturgické texty vycházely z tématu dne – působení Ducha Svatého. Homilie, již přednesl generální vikář, byla povzbuzením k odvaze do situací, kdy nás Duch Svatý pozve k něčemu novému.

Po obědě v Novém Adalbertinu si účastníci zvolili jeden z připravených workshopů. Mezi probíraná témata na workshopech – jak katechetická, tak evangelizační – patřilo např.: jak s dětmi mluvit o smrti, jak v katechetické práci využít dramatickou výchovu, jak se lze modlit zpěvem atd. Účastníci měli také možnost seznámit se s hnutím Modlitby matek či diskutovat s přednášející Pavlou Petráškovou.

Z celého Semináře si každý účastník mohl odvézt nejen katechetické materiály pro výuku náboženství, zkušenost vícegeneračního společenství, ale také a především povzbuzení pro život v Duchu a s Duchem.

Ludmila T. Soukalová)

(Knižní tipy

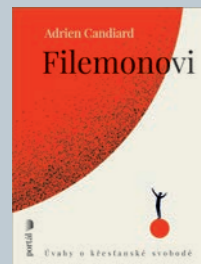
Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelství.portal

Adrien Candiard

Filemonovi

Úvahy o křesťanské svobodě

Sestává život křesťana z neustálého prověřování, co je dovoleno, co je zakázáno a co se nedoporučuje? Nebo spočívá poselství evangelia v něčem důležitějším? Autor, francouzský dominikán, se inspiroval nejkratší biblickou knihou, dopisem apoštola Pavla Filemonovi, v němž prosí za uprchlého otroka Onesima. Brož., 152 s., 269 Kč

Simone de Beauvoir

Velice lehká smrt

Novela v mnohém překročila svou dobu. Autorka v ní líčí poslední týdny života své matky. Líčení fyzického a mentálního chátrání člověka je spojeno s bilancováním vztahu mezi matkou a dcerou. Péče, kterou se Simone snaží poskytnout své matce, je svědectvím o její lidskosti, touze přenést se přes všechno špatné, připravit jí snesitelný odchod, ale zároveň je to velké duchovní cvičení. Váz., 136 s., 275 Kč

(Kvádry s Desaterem v lukavické aleji vytvořil mistr kovář František Bečka

Alej s Desaterem v Lukavici

Před dvaceti lety nasázeli lukavičtí obyvatelé podél cesty do Lukavice u Letohradu oboustrannou javorovou alej. Teď ji doplnilo jedenáct vysokých kamenných kvádrů s motivy Desatera.

Při jedné pěší cestě alejí přišlo starostce obce Lukavice Iloně Severové na mysl, že by aleji slušela třeba křížová cesta. „Ale křížovou cestu mají všude. Tak mě napadlo, že bychom mohli mít v aleji Desatero Božích přikázání. Přišlo mně, že jde o universální téma, se kterým by nemuseli mít problém ani nevěřící lidé, protože z něho vychází klasický morální kodex, pravidla slušného chování, která je nutné v dnešní době neustále připomínat. Někou dobu věc zrála, zastupitelé obce můj záměr schválili a tak jsem oslovila uměleckého kováře Františka Bečku z České Třebové, aby se ujal realizace“, popsala počátky lukavické aleje s Desaterem starostka obce.

Jak František Bečka přiznal, stala se pro něho lukavická zakázka Desatera tou nejnáročnější duševní realizací, kterou během života vytvořil. „Ptal jsem se několika kněží, hledal jsem inspiraci, ale nikdo mi s námětem neporadil. Více jak tři měsíce jsem ve dne i v noci přemýšlel, jak Boží přikázání vykovat. Až brněnská výstava o Tutanchamonovi mi naznačila, s jakou jednoduchostí se dají věci ztvárnit. Nejprve jsme nechali vytesat jedenáct dvoutunových pískovcových menhirů, z nichž jsem na deseti z nich ztvárnil témata jednotlivých přikázání“, popsal své dílo mistr kovář František Bečka. Každé přikázání je ztvárněno v kruhu, který značí lidský život. A protože jsou lidé praváci a leváci, jde po obvodu onoho kruhu šipka pětkrát vlevo a pětkrát vpravo. „Desatero by měli lidé dodržovat. Pak by bylo na světě krásně. Těší mě, že kněží, kteří již měli možnost Desatero v Lukavici vidět, mluví o geniálním díle, které má vypovídající hodnotu“, svěřil se s radostí umělecký kovář. Desatero bylo odhaleno na setkání rodáků Lukavice.

Za zmínku jistě stojí, že ani představitelé obce do okamžiku vlastního odhalení netušili, jak Desatero vypadá. Starostka obce si přála, aby to bylo překvapení opravdu pro všechny, tedy i pro ni samotnou. Obec má v plánu pozvat kováře Bečku, který v královéhradecké diecézi vykoval několik soch svatých v životní velikosti, na besedu v javorové aleji, kde by lidem vysvětlil každý symbol jednotlivých menhirů s přikázáními. Podle starostky obce se s lukavickým Desaterem zapojí i do příští Noci kostelů.

Pavel J. Sršeň

Pamětní deska arcibiskupovi Karlu Otčenáškovvi v Trmicích

V neděli 28. srpna byla v Trmicích odhalena busta a pamětní deska arcibiskupovi Karlu Otčenáškovvi. Zeptali jsme se **Marie Gottfriedové** z tamního Spolku pro záchranu kostela v Trmicích na důvody vzniku stálé připomínky.

Žije ještě hodně pamětníků Karla Otčenáška v Trmicích?

Pamětníků otce arcibiskupa Karla a doby jeho působení v Trmicích s postupem času ubývá. Mnohým tehdy mladým lidem, které otec biskup Karel v Trmicích sezdařoval, je dnes už přes sedmdesát. Těm, které tady křtil, je už kolem padesáti let.

Dají se nějak shrnout jejich vzpomínky?

Za prvé jeho houževnatost, s níž čelil nepřízní života. Měl být v Hradci Králové a stát jako biskup v čele diecéze, vést ji a posouvat ji dál. Namísto toho se po letech komunistického věznění nedobrovolně ocitnul v celkem zapadlém koutě severních Čech. Někdo jiný by na jeho místě rezignoval, propadnul skepsi a poklesl na duchu. On ne. Žil tady naplno. Investoval do života v Trmicích stejné síly a stejný elán, jako by byl v Hradci Králové. A to k němu začalo přitahovat davy lidí. Byl jako magnet, lidem s ním bylo dobře a pro Trmice a okolí to bylo jedinečné a požehnané období. Často se mluví o tom, že byl v Trmicích ve vyhnanství. Soudě podle jeho života tady to však spíše vnímal jako cestu, kterou je mu dáno projít a on jí šel rád, pevným krokem a se vztyčenou hlavou. Díky tomuto jeho postoji to pro nás byla doba nebyvalého duchovního rozkvětu a kreativního a radostného života z víry. Slovo vyhnanství všechnu tuto krásu a bohatství zakrývá. Za druhé jeho optimismus. Byl to neuvěřitelně pozitivní člověk, téměř pořád měl

Nejde o nějaké konkrétní dílo, ale svým způsobem jde o cosi daleko cennějšího. Zanechal tu po sobě důležité poselství. Stručně by se dalo formulovat asi takhle: Nikdy a za žádných okolností se nevzdávejte a ničeho se nebojte, je s vámi Bůh, a proto jste neporazitelní. Tento jeho odkaz máme my pamětníci nesmazatelně vrytý v srdci. Hodně silně se projevil například kolem roku 2009, kdy se trmická farnost ocitla ve čtyřicetimilionovém dluhu a následně v insolvenci. Dnes jsme já a mnozí další přesvědčeni o tom, že nebyť strhujícího příkladu otce arcibiskupa, nebyli bychom se odvážili pustit do díla, které se všem rozumným lidem muselo jevit jako čirá beznadě, a nebylo by se nám podařilo zachránit trmický kostel tím, že jsme sehnali peníze a koupili ho.

Proč busta a deska?

na tváři úsměv, ale nebyla to křeč nebo nějaká laciná póza. Otec arcibiskup Karel byl člověkem radosti. A jeho radost byla nakažlivá. Téměř pořád mu na tváři hrál lehký úsměv. A uměl se smát i šibalsky. Měl smysl pro humor a dokázal lidi k radosti strhnout. A za třetí, byl to muž pevné víry. Spoléhal na Boha a počítal s Ním ve svém každodenním životě. Víra v Boha byla pilířem jeho dnů. Zajímavé bylo, že o své víře příliš nemluvil, nenutil ji lidem, prvoplánově neevangelizoval, ale víru jakoby mimochodem vyzářoval, a tak lidi k víře v Boha obracel.

Je něco, co on v Trmicích započal a dodnes to žije?

Už nějakou dobu jsme uvažovali nad tím, jak otce arcibiskupa Karla v Trmicích zviditelnit. Jeho pamětníků postupně ubývá, ale jeho stopa tady by měla i budoucím generacím zůstat na očích. Jednomyslně jsme se shodli na tom, že chceme, aby připomínka jeho osobnosti byla důstojná a estetická. Oslovili jsme pana sochaře Libora Pisklák a společně s ním jsme zvolili variantu vytvoření bronzové busty a dvou pamětních desek. Jedna z nich ponese základní informace o arcibiskupu Karlovi a druhá bude připomínat záchranu trmického kostela, o níž jsem se už zmínila.

Pavel J. Sršeň

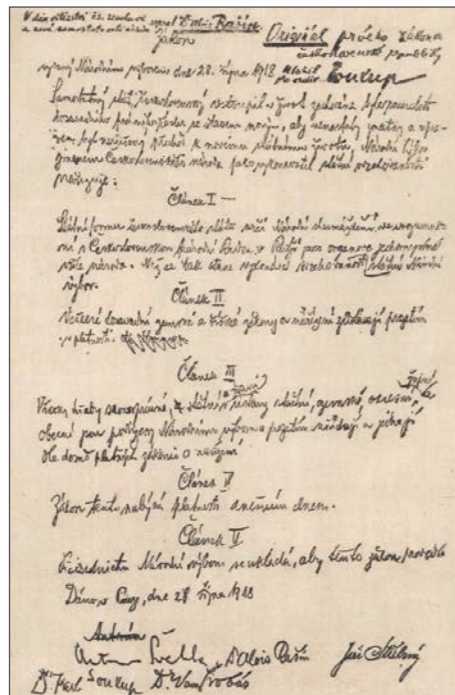
Za práci pro vlast se neplatí

155 let nás dělí od narození jednoho z nejvýznamnějších představitelů první republiky, tvůrce československé měny a ministra financí v první vládě samostatného státu **JUDr. Aloise Rašína**. Jeden z „mužů 28. října“ byl rodem z Královéhradecka. Jeho životní osudy by vydaly na román, a to navzdory tomu, že výstřel atentáčníka ukončil jeho život v pouhých 55 letech.

Do Nechanic druhé poloviny 19. století jsme se vrátili s historikem Josefem Tomešem. Alois Rašín se tam narodil 18. října 1867 v rodině pekaře a krupaře Františka Rašína, který byl dlouhá léta starostou malého města na polovině cesty mezi Hradcem Králové a Novým Bydžovem.

V Nechanicích vychodil obecnou školu, potom studoval na gymnáziu v Novém Bydžově. Aby se zdokonalil v němčině, poslal ho otec, jak se tehdy dělávalo, na rok do gymnázia v Broumově, kde mladý Alois nebyl zrovna šťastný. Po roce se vrátil a gymnázium dokončil v Hradci Králové. Maturoval tam v roce 1886 a odešel na studia do Prahy. Začal studovat na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy, ale krátce poté se u něho objevil zárodek tuberkulózy. Přestoupil proto na práva, kde na rozdíl od medicíny bylo možné studovat dálkově, stačilo, když skládal zkoušky. Jeho zdravotní stav se zlepšil, tuberkulóza pominula a po celý svůj život oplýval, ač byl náruživým kuřákem doutníků, neobyčejným zdravím. V letech 1891–1892 absolvoval jako jednorokní dobrovolník i vojenskou službu u sanity ve Vídni a v Pešti.

V té době už se výrazně zapojil do pražského studentského hnutí a stal se jedním z významných protagonistů tohoto ideově politického i kulturního proudu. Přišel rok 1893, pokrokové hnutí se dostalo do výrazného střetu s rakouskou politickou mocí, bylo perzekvováno, byl vyhlášen výjimečný stav nad Prahou. Rašín byl zatčen v říjnu, do 23. prosince vězněn ve vyšetřovací vazbě. Po Novém roce začal proces,

Ⓢ Rukopis prvního zákona Československé republiky s Rašínovým podpisem

konečné rozsudky padly 21. února 1894. Rašín byl, jako jeden z intelektuálních původců Omladiny, odsouzen ke dvěma rokům těžkého žaláře a ztrátě titulu. Trest nenastoupil hned, nějaký čas se zotavoval v rodných Nechanicích. Tam také napsal článek, který byl publikován v dubnu 1894 v Radikálních listech, nazývá se „Obrázek okresu nechanického“. Je zajímavý tím, že v podstatě shrnuje jeho dobové politické názory na to, jak by se měla dělat regionální či komunální politika, shrnuje jeho reflexi poměrů v Nechanicích, které byly obdobné i jinde v Čechách. Je příznačný pro Rašína i v tom, že zdůrazňuje nutnost intenzivní nejen politické, ale také

hospodářské, kulturní a osvětové aktivity na všech úrovních, na té lokální především. Zároveň je z něj znát i neobyčejné sociální citění. Začátkem léta 1894 nastoupil do věznice v Plzni na Borech. Na samotce velmi intenzivně pracoval, učil se jazyky – angličtinu, francouzštinu, překládal, věnoval se studiu různých dalších oborů. Jeho pověstná pracovitost měla patrné kořeny v rodinném prostředí, ale do značné míry byla dána i charakterem jeho osobnosti. V lecčems až tvrdě cílevědomé, ale osobnosti nesmírně čínorodé. Samozřejmě rakouské kriminály nebyly takové, jako později kriminály nacistické nebo komunistické, to si musíme přiznat. Např. jídlo mu bylo přinášeno z restaurace, měl možnost dostávat noviny, časopisy, knihy, pracovat. Byť to nebylo pohodlné, teplé. To se potom opakovalo i za 1. světové války, když byl Rašín jako jeden z protagonistů domácího odboje nedlouho po Karlu Kramářovi v červenci 1915 zatčen, uvězněn ve Vídni a posléze odsouzen jako velezrádce k trestu smrti. Později byl omilostněn, ale ve vězení strávil zhruba půl druhého roku, až do začátku roku 1917, kdy byl převezen do věznice v rakouském Möllersdorfu, kde sdílel celu s Karlem Kramářem. Tam už studoval problematiku národohospodářskou, připravoval finanční plán pro budoucí samostatný český stát, který považoval za dílo blízké budoucnosti. Trest byl mu nejprve zmírněn na 10 let a v červenci 1917 byl Alois Rašín spolu s dalšími odsouzenými amnestován v rámci snah o dialog s opozičními silami, ačkoliv císaře o milost nepožádal. Již během procesu se stal v očích české veřejnosti národním

Ⓢ Alois Rašín (1867–1922)

hrdinou. Po návratu z vězení se okamžitě zapojil do politického života. 22. září 1917 byl opět promován doktorem práv, protože rozsudkem z července 1916 již podruhé titul (JUDr.) ztratil. Podílel se na vzniku České státoprávní demokracie a stal se členem předsednictva Národního výboru.

Říjen roku 1918 tedy zastihl Aloise Rašína všestranně připraveného ... člověka vzdělaného, etablovaného v politice a zoceleného pobyty v žalářích.

Ano, ale abychom to neredukovali jenom na pokrokářská léta a pobyty v žalářích. Je třeba aspoň stručně připomenout, že politická dráha Rašínova mezi rokem 1895, kdy byl začátkem listopadu propuštěn z borské věznice, a koncem první světové války, kdy jeho politická kariéra objektivně vyvrcholila, byla nabita velmi intenzivní a mnohostrannou činností. Po návratu z vězení se znovu vrhl do politiky. V roce 1898 stál u vzniku nové strany, jedné z několika, které vykrytalizovaly z onoho pokrokového hnutí. Dlouho v ní ale nepobyl, začal uvažovat o politice, která se mu jevila jako jediná realistická, a sice o tzv. pozitivní politice. Politice, která by získávala českému národu významné pozice ještě v rámci Rakouska-Uherska, pozice hospodářské, politické, včetně mandátu v rakouské říšské radě ve Vídni. Tak se Rašín od začátku 20. století dostává postupně stále blíže do strany mladočeské. Od roku 1910 v ní byl po Kramářovi druhou nejvýraznější osobností. I v žurnalistice této strany, protože stál za získáním Národních listů jakožto

ústředního stranického orgánu od rodiny Grégrovy pro novou, reorganizovanou mladočeskou stranu. Po celou dobu potom, s výjimkou věznění za 1. světové války, až do své smrti v roce 1923 byl stínovým šéfredaktorem Národních listů. A stále výrazněji se zajímal o problematiku národohospodářskou, nebyl teoretik národohospodář, který by přišel do politiky, ale naopak od potřeb politických se postupně dostal k analýze ekonomických problémů. Vytvořil si určitá teoretická východiska a v jejich duchu potom, zejména po vzniku republiky, do praktické finanční politiky státu výrazně zasahoval. V 1910 kandidoval v doplňovacích volbách do rakouské říšské rady, to ještě prohrál, nicméně o rok později již zvolen byl a stal se poslancem rakouské Říšské rady.

To je zhruba Rašínova kariéra do 1. světové války. Kariéra politika, žurnalisty, advokáta. Ale musíme připomenout, že mnohé z toho, čemu se věnoval, by nemohl dělat s takovou intenzitou, kdyby neměl patřičné zázemí. Dlužno říci, že jeho rodinné poměry byly vždy příkladné. V roce 1898 se seznámil v Praze se slečnou Karlou Janskou, mimochodem sestrou objevitele krevních skupin prof. Jana Janského, a v roce v září 1899 si ji v kostele sv. Václava na Smíchově vzal za manželku. O rok později v červnu 1900 se jim narodil nejstarší syn Ladislav, za další rok dcera Ludmila a 1904 syn Miroslav, kterému doma říkali Mirko. Malá perlička ... Rašín v dobách pokrokářských psával občas do novin pod pseudonymem dr. R. Věkoslav.

Josef Tomeš

(* 18. ledna 1954 Praha) je český historik, který se zaměřuje především na novodobé české dějiny. Působí v Masarykově ústavu a Archivu AV ČR. V jeho pracích převažují texty encyklopedického charakteru, monografie, statě v kolektivních monografiích a příspěvky v periodikách o osobnostech českých a československých dějin. Působí v pořadu ČT Historie.cs. Vystupuje také na kulturních podvečerech (v divadle Kolowrat, Klubu techniků, Poslanecké sněmovně, Senátu v Praze), které pořádá Masarykovo demokratické hnutí. Za vědecký výsledek Republika československá 1918–1939 udělila předsedkyně Akademie věd ČR prof. Eva Zažímalová v roce 2019 Josefu Tomešovi a kolegům cenu za mimořádné výsledky výzkumu, experimentálního vývoje a inovací, kterých bylo dosaženo při řešení výzkumných úkolů podporovaných AV ČR.

Ⓢ V roce 2019 vydala Česká národní banka pamětní bankovku v nominální hodnotě 100 Kč ke 100. výročí budování československé měny s portrétem Aloise Rašína

Z toho vzniklo domácí oslovení Věko, ani jeho nejbližší přátelé mu jinak neřekli. Rašínovo manželství bylo opravdu šťastné, snažil se rodině věnovat i ve svém velmi exponovaném programu. Rád jezdil na dovolené do píseckých lesů, rodina tam pobývala před 1. světovou válkou, až do prvních dob popřevratových.

„Můžeš a jsi jistě přesvědčen, že vždycky jen to nejlepší jsem Ti přál a toužil, aby z tebe byl pravý český muž, který by v budoucnosti mohl zdatně pracovat ku povznesení svého národa a své vlasti. Vš dobře, že se na Vás dívám jako na budoucnost svoji, jako na pokračování svého života, na jeho prodloužení ve Vás. Ač musíme být od sebe vzdáleni v době, kdy dorůstáš v muže a kdy by Ti snad potřebna a mila rada tatškova, očekávám přece, že máš tolik zdravého úsudku, abys neutrpěl škody ve svém vývoji.“ (z dopisu synovi Ladislavu z vězení)

Vracím se k podzimu 1918. Řekne-li se dnes „muži 28. října“, většinou si vybavíme trojici Masaryk + Beneš + Štefánek, vůdce zahraničního odboje. Ale asi bychom měli připomenout, že doma to byl hlavně JUDr. Alois Rašín.

Domácí odboj měl těch vůdců poněkud více, vedle Aloise Rašína to byl Antonín Švehla, Jiří Stříbrný, František Soukup a Vavro Šrobár, jediný slovenský politik, zúčastnivší se převratu. To, že se stali „muži 28. října“ a že Rašín byl hlavní spířitus agens et movens, mělo sice určitou logiku, ale bylo přece jenom dílem historické náhody. Už v podstatě se rozpadající rakouská moc dovolila, aby česká politická reprezentace odjela na jednání s představitelům zahraničního odboje dr. Edvardem Benešem do Ženevy. Což se stalo 25. října 1918. V čele delegace byl Karel Kramář. 27. října Rašín seznal, že Rakousko je v koncích a že je vhodný čas k tomu, aby česká strana převzala moc. Když potom došlo k spontánnímu veselí v Praze, tak situaci obdivuhodným způsobem podchytil. Spolu se Švehlou, Soukupem a Stříbrným odjeli na místodržitelství, kde oznámili, že přebírají správu českých zemí do svých rukou. Večer 28. října byl vyhlášen v Obecním

(reprezentačním) domě na dnešním náměstí Republiky v Praze první zákon samostatného československého státu, zákon vyhlašující samostatný čl. stát. Rašín ho napsal v noci na 28. říjen, což dokazuje, že se na převrat náležitě připravoval, že nešlo o nějakou náhodnou souhru. 28. říjen je velkou událostí našich novodobých dějin, není to pouhá národní veselice, kterou skončila 1. světová válka a byl nastolen samostatný stát. Byl to akt promyšlený, cílevědomý. Role Aloise Rašína byla, troufám si říci, vůdčí. Rašín byl podle mého soudu hlavním aktérem a režisérem převratu. Byl to pro něj asi největší a nejšťastnější den jeho života, jakýsi vrchol jeho kariéry.

ⓘ Pamětní deska na budově základní školy, v Nechanicích, kde stával rodný domek Aloise Rašína, prvního ministra financí ČSR

To, co se dělo v letech dalších, bychom možná s použitím dnešního slovníku mohli označit jako československý ekonomický zázrak ...

Alois Rašín patřil mezi tehdejšími vůdčími politiky k osobám nejvíce národohospodářsky připraveným. Proto bylo docela logické, že v první československé vládě převzal funkci ministra financí. Byla to doba, kdy jsme stále byli měnově spojeni se starým Rakouskem, existovalo tady velké množství oběživa, které nebylo kryto. Rašín si to uvědomoval, a tak koncem února 1919 uskutečnil náročnou, ale posléze velmi povedenou tzv. kolkovací

akci, kdy stáhl polovinu inflačního oběživa jako nucenou státní půjčku a zbytek označil kolkou. To byla vlastně první samostatná československá měna. Současně vypsal mimořádný soupis majetku a na základě toho mimořádnou daň obyvatelstva, která měla krýt stažené oběživo. V Revolučním národním shromáždění řekl na okraj této akce: „Až jednou se bude psát historie, jak tvořen tento stát, tu věřte mi, ten historik bude se velmi málo starat o ty, kteří pro blaho nějaké strany, nějaké třídy, nějaké určité skupiny republiky něco dělali. Myslím, že historik bude si vybírat jen ty, kteří nechtěli republiku budovat podle hesla úpadkového Říma Panem et circenses (Chléb a hry), nýbrž ty, kteří se hlásili k velkému heslu římské republiky, kdy byla nejsilnější, k heslu Salus rei publicae suprema lex esto (Blaho státu budiž nejvyšším zákonem)“.

Byl zastáncem deflační politiky, tzn. silné koruny. Těto své vizi zasvětil i zbytek své politické dráhy, ať už byl v opozici jako národně-demokratický poslanec, tak potom ve funkci ministra financí podruhé, od října 1922 až do tragické smrti. Deflační politika přinesla československému státu určité výsadní postavení v celém středoevropském inflačním okolí. Na druhé straně tendence k posilování koruny měly neblahé důsledky třeba pro exportní průmysl, který u nás měl výrazné postavení, a přinesly různé dopady sociální na určité skupiny obyvatelstva. Tuto skutečnost Rašín poněkud podceňoval. On sám byl člověk nesmírně nejen cílevědomý, pracovitý, ale v jistém slova smyslu až tvrdý nejen k sobě. Dokázal tvrdě jít za svým, za svou myšlenkou. Byl to člověk osobně skromný. Ve chvíli, kdy vyžadoval od národa úsporná opatření, tak podle nich žil, a ve své rodině je přísně dodržoval. Rozhodně nebyl z lidí, kteří kážou vodu a pijí víno, jak se říká. On byl charakterní, nesmírně mravně založený politik. Politické kalkulace, takové to politické přetváření nesnášel od mládí, proti tomu vždycky tvrdě vystupoval.

Pracovat a šetřit! ... často citovaná řeč ministra financí dr. Aloise Rašína, pronesená na ustavujícím sjezdu Československé národní demokracie dne 25. března 1919.

ⓘ Prvorepubliková dvacetikoruna s portrétem Aloise Rašína

Díky tomu si v politice, někdy i v osobním životě, nadělal plno nepřátel. Nejvíce snad ke konci života, když dokázal velmi tvrdě vystupovat vůči lidem, kteří za své válečné zásluhy získávali výhody materiálního charakteru. Rašín to odmítal, sám za svou odbojovou činnost a újmu ve vězení nikdy nic nepřijal. Přirozeně, že tady se nedalo paušalizovat. Jiná situace byla u řadového legionáře, pro něhož byla podpora existenčně podstatná, jiná situace u politiků, kteří byli dostatečně zajištěni, nicméně přijímali velké odškodné za své utrpení za 1. světové války. Václav Klofáč údajně přijal 400 tisíc korun, což na tu dobu byly obrovské peníze. Jemu nepřímo byl adresován jeho pověstný výrok, který Rašín pronesl 10. prosince 1922 na sjezdu mladé generace národní demokracie v Pardubicích, kde pravil, že: „Za to, co se dělá pro národ, se neplatí“. Výrok později nabyl okřídlené formy „Za práci pro vlast se neplatí“.

Kampaň, kterou už před tím proti Aloisi Rašínovi vedl socialistický, komunistický, ale také legionářský tisk eskalovala koncem roku 1922. On ovšem zásadně odmítal jakoukoliv ochranu, tajné policisty ve své blízkosti, revolver, který mu nabídl ministr obrany František Udržal. Ale už v té době se v jeho blízkosti, aniž by to věděl on nebo bezpečnostní orgány, začal pohybovat muž jménem Josef Šoupal. Devatenáctiletý mladík, úředník, pocházel z Německého (dnes Havlíčkova) Brodu. Člověk patrně psychopaticky založený, jak dokládají i jeho pozdější životní osudy a postoje. V kruhu svých přátel se

netajil tím, že chce zabít Rašína, aby tím odstranil významného představitele kapitálu. Koupil si browning a od podzimu 1922 se cvičil ve střelbě. 5. ledna 1923 se objevil před Rašínovým domem v Žitné ulici a čekal až ministr vyjde z domu. Když pak před devátou vycházel z domu k autu, Šoupal k němu zákeřně ze zadu přiskočil, střelil ho do zad a dal se na útěk. Rašín se okamžitě zhroutil, Šoupal utekl do protější Příčné ulice, kde byl zadržen. Rašínovo zranění bylo v podstatě smrtelné. Měl prostřelenou míchu, náboj uvízl v páteři, měl veliké bolesti, veliký výron do hrudní dutiny a okamžitě ochrnul od pasu dolů. Nejprve byl přenesen do svého domu, potom převezzen do podolského sanatoria, kde se mu věnovali špičkoví pražští lékaři. Silná rašínovská nátura se i ve smrti projevila neobyčejně výrazně a on žil ještě šest neděl. Minimálně do začátku února projevoval ještě veliký zájem o politické dění, nechával se informovat o situaci na politické scéně, o hospodářském vývoji, diktoval články pro Národní listy. Rodina byla u něho v sanatoriu, syn Ladislav, který mu dělal už předtím neoficiálního tajemníka, zapisoval, co otec potřeboval, psal články. Ještě krátce před smrtí zanechal Alois Rašín svůj politický testament. Pozoruhodný je výrok, který myslím – vedle těch dříve citovaných – je velmi časový nejen v jeho době, ale ve všech dobách následujících, včetně té dnešní: „Budeme-li všichni držet k sobě, udržíme republiku. A rozejdou-li se strany ve vzájemném boji, ztratíme samostatnost.“

Eva Zálešáková)

Knížní tipy

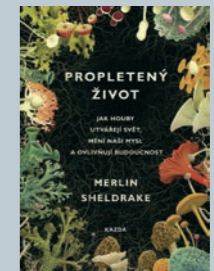
Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Merlin Sheldrake

Propletený život

Čím více toho o houbách víme, tím méně toho bez nich dává smysl

Houby stály u zrodu života na souši, dokážou přežít v otevřeném kosmu a libují si v radioaktivním záření. A vlastně na nich větší či menší měrou závisí veškerý život na Zemi. Sice nemají mozek, ale se šokující přesností zvládnou řešit problémy i ovlivňovat chování živočichů. Váz., 336 str., 498 Kč

Suzanne Simardová

Hledání mateřského stromu

Stromy tvoří složitý a vzájemně provázaný koloběh života. Právě autorčino převratné pátrání vedlo k objevu „lesního internetu“ (Wood Wide Web), který ve svých knihách popisuje také Peter Wohlleben. V centru jejího výzkumu přitom stojí tzv. mateřské stromy – prastaré, mocné a tajemné velikány, které spojují a chrání ostatní stromy ve svém okolí. Váz., 400 str., 498 Kč

Řeholní řády a kongregace v královéhradecké diecézi (9)

Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice (FMA)

Společnost patřící do široké salesiánské rodiny si v létě připomněla 150. výročí svého vzniku. 5. srpna 1872 ji v italské vesnici Mornese založil sv. Jan Bosco spolu se sv. Marií Dominikou Mazzarellovou. Hlavním posláním sester je výchova mládeže, která se řídí tzv. preventivním systémem a heslem Dona Bosca „*Da mihi animas coetera tolle*“ – „*Dej mi duše, ostatní si vezmi*“.

Sídlem komunity v Hradci Králové je zrekonstruovaný dům bývalého minoritského kláštera v Kuklenách. Minorité se tam usadili poté, co byl při výstavbě nového opevnění města zbořen jejich původní konvent na Pražském předměstí. Základní kámen k novému klášternímu areálu byl položen v létě 1777, samotná stavba probíhala poměrně rychle. Už roku 1784 byl vysvěcen nový kostel sv. Anny, budova konventu se ale své konečné podoby nedočkala. Důvodem bylo zrušení komunity v rámci josefínských reforem v roce 1789. Před zánikem ji neochránilo ani zřízení fary při konventu. Kostel sv. Anny zůstal nadále jako farní a část kláštera byla proměněna ve školu. Bývalý klášterní areál, vystavěný podle plánů Matouše Walcha, tvoří jednolodní kostel sv. Anny s iluzivní malbou hlavního oltáře z roku 1779 od Josefa Kramolína. Ke kostelu přiléhá na západní straně zrekonstruovaná budova konventu. Tam jsem se sešla s ředitelkou Salesiánského domova mladých Mgr. Janou Svobodovou.

?? Salesiánky po celém světě letos slaví 150. výročí založení své kongregace, vy v Hradci Králové budete oslavovat i příští rok.

První děvčata k nám přišla v září 1993. Možnosti jejich ubytování byly tehdy

menší než teď, kdy je tady přes padesát studentek. Naše první tři sestry tady ale působily už dříve, ještě před pádem totality. Ve skrytosti působily v civilních povoláních, pracovaly s rodinami, měly katecheze. Takže na počátku 90. let jsme nepřišly do neznámého prostředí, navázaly jsme na jejich činnost. V rodinách byla připravená půda, měly jsme tady kontakty. Zájem o ubytování byl od počátku, zejména od dívek z Biskupského gymnázia. Byly spokojené, že si tady mohou prohloubit svůj vztah k sobě navzájem, ale i vztah s Bohem. Některé přišly z menších měst nebo vesnic, tady měly možnost doprovázení, blízkosti. Od začátku jsme se snažily, aby to pro ně bylo opravdu domov. Proto se naše zařízení tak i jmenuje. Nabízíme jim možnost být tím, kým jsou, rozvíjet vlastní obdarování, mají možnost účastnit se kroužků, ale i různých podnětů k růstu víry. Dnes, kdy mnohé mají vlastní rodiny a vlastní děti, nám říkají, že léta tady byla pro ně zásadní ve formaci lidské i křesťanské. Bývala tady i děvčata z víceletých gymnázií. To byla zajímavá zkušenost. Dvanáctileté holčičky, to bylo ještě víc o té rodině a blízkosti. Některé přijely i s plyškem, potřebovaly zdravě mateřskou péči, byly ještě opravdu děti. To bylo zejména na začátku, dnes ubytováváme dívky od 15 let.

?? Máte nějaké podmínky přijetí?

Chceme dívky předem vidět. Byť tady máme přes padesát studentek, je to rodinné prostředí, a proto je pro nás důležitý osobní kontakt. Popovídáme si o tom, jakou mají představu, jaká je ta naše, a na základě toho osobního pohovoru se rozhodujeme. Když si člověk někoho zve domů, chce ho alespoň trošičku poznat. Nemáme podmínku, že by musely být věřící, ale musí tolerovat naše nastavení. Do něčeho je nenutíme, předpokládáme, že budou otevřené lidskému i křesťanskému prostředí, ale nejsou to pro ně povinné aktivity. Dnes dívkám dáváme už i klíče, jsou samostatné. Nezletilé hlásí odchody a příchody, např. na aktivity mimo domov, ale těmi klíči jim dáváme velkou důvěru, protože my sestry tady také bydlíme. Sice o patro výš, ale je to i náš dům. Takže mají naši důvěru a my doufáme, že ji nezklamou. Pro ně to bývá motivační, takže to nezneužívají.

?? Původně to byl Církevní dívčí internát, potom Církevní domov mládeže a teď Salesiánský domov mladých.

Chtěly jsme, aby salesiánská identita byla i v názvu. Původně jsme byly klasické školské zařízení, zařazené pod MŠMT, ale postupem času jsme si

(Volný čas vyplňují ubytované studentky často hudebními aktivitami)

uvědomily, že nechceme být jenom pro středoškolačky. Navíc, když se otevřela další církevní gymnázia (např. Skuteč), děvčata z okolí už nepotřebovala jít studovat do Hradce Králové. Tak jsme se začaly otevírat i vysokoškolačkám. Dnes tady máme asi dvacet středoškolaček a přes třicet vysokoškolaček. I to je výchovné ... mladší jsou se staršími, jako v rodině, vzájemně se od sebe učí. Kdybychom zůstaly v síti MŠMT, tak bychom tady vysokoškolačky nemohly mít, takže dnes fungujeme jako církevní právnická osoba SDM. Se studentkou, nebo jejím zástupcem v případě nezletilosti, uzavřeme smlouvu, ve které jsou popsány naše podmínky. Není to klasický internát, je to více postavené na jejich zodpovědnosti a samostatnosti. Máme samozřejmě služby, tzv. přítomnost na vychovatelně, ale není to jako na internátech, nemáme noční služby, jsme v pohotovosti na mobilu. Studentky nám mohou kdykoliv zavolat.

?? Co můžete nabídnout?

Prioritou je rodinné prostředí. I charismaticky jako salesiánky chceme, aby se tady studentky cítily jako doma, aby se mohly rozvíjet, v bezpečí a klidu přebývat. Dívky hodně využívají rozhovory, možnost si popovídat, podělit se o to, co prožily. Potom mají nabídku hudebních kroužků, např. kytara, klavír, flétna. Další možností je cvičení s hudbou, snažíme se hledat to, co by jim vyhovovalo.

Jednou za týden máme mši svatou a také nabízíme různé impulsy ve víře – vloni se třeba osvědčilo setkávání nad Písmem. Máme i hřiště, to využívají hlavně ve zkouškovém období. Sejde se skupinka děvčat a jdou si třeba zaběhat, začaly jsme s italštinou, jedna studentka se pustila do francouzštiny. Nabízíme i možnost brigád. Vysokoškolačky se mohou s námi podílet na výchově. Také si dívky brigádně samy uklízejí. Je to brigáda v bezpečném prostředí a zároveň společné vytváření domova. Co si uděláme, to máme. Můžou si i vařit, což řada z nich vítá, mají kuchyň, mohou se pozvat navzájem, pobýt společně u jídla, vytváří to přátelskou atmosféru.

Nás sester je tady šest, působíme i mimo SDM, jedna sestra učí na Církevní základní škole, působíme v azylovém Domě pro matky s dětmi. Dvě jsou důchodkyně, z nichž jedna sestra má na starosti kostel sv. Anny a druhá učí děti na klavír či flétnu a tvoří rodinné zázemí, další sestra vede katecheze ve městě. Máme se co ohánět, ale práce s mladými nabíjí energii a aktivuje. Je třeba se pořád otevírat novým věcem, a přitom jim předávat klasické hodnoty, to je náš úkol, i když děvčatům už nejsme tak věkově blízké jako dříve. Když jsem sem přišla, bylo mně něco přes 20 let, byla jsem jako starší kamarádka. Teď u nás hledají spíš jistotu, bezpečí. Tato generace to nemá jednoduché: nejdřív covid, teď válka na Ukrajině, děvčata se ptají, proč se to děje, kdo to dopustil,

hledají odpovědi na otázky, které rezonují společností. Vyrůstaly v bezpečném prostředí, a jejich jistoty byly najednou otřeseny. Otevřelo to v nich otázky hledání smyslu, ptají se, o co se opřít. A to je šance pro společný dialog.

?? Odkud jste přišla do Hradce Králové, sestro Jano?

Z Prahy, v roce 1999. Poslala mě sem naše tehdejší představená. Byla jsem tady deset let, pak jsem šla do Prahy a fakt ráda jsem se sem zase vrátila. Jinak pocházím z Brna a k salesiánkám mě přivedla touha společně sdílet víru, ale hlavně jsem od malička chtěla pracovat s dětmi a mladými. Po biřmování do toho přišlo osobní hledání vztahu s Bohem a touha sdílet svou víru ve společenství s někým, kdo je podobně naladěný. Původně jsem knihovnice, takže i v knihovně jsem dělala kroužky s dětmi, chodila jsem do škol, na besedy, měly jsme společenství. Byly to tedy tři touhy, po Bohu, dětech a mladých a sdílení víry, které mě přivedly k salesiánkám. A nejvíce radost. Potkala jsem živé sestry, i když v totalitě jsem nevěděla, že jsou to řeholnice. Měly s námi tzv. přípravy na chaloupky, prázdninové tábory. Silně jsem z nich vnímala radost i to, že ničím pomíjivým nevyprchá, že musí mít někde hlubší kořen, a za tím jsem šla. Z takového pramene jsem chtěla také žít, tou radostí, která z nich sršela. To mě k nim nasměrovalo, radost k nám charismaticky patří.

Jsmo česko-litevská provincie neboli inspektorie a ještě před tím jsme byly tzv. vizitatorie. Jako vizitatorie jsme neměly plně vlastní samosprávu, vizitoval, navštěvoval nás někdo z generálního domu v Římě. Záleží totiž na tom, kolik sester je v té zemi a zda jsou schopny samostatného řízení nebo někomu podléhají. V roce 2009 jsme se staly inspektorii.

?? V Čechách je čtyřicet salesiánek, sedm sester máte v Litvě. Jak jste k nim přišly?

To je dobrá otázka, taky se na to ptáme. Počáteční formaci máme v Itálii. Tam jsme se společně s Litevkami připravovaly a představení z Říma viděli, že kvůli východní komunistické zkušenosti máme nějakou příbuznost, že máme společnou formaci. V Litvě ale bylo sester málo, dnes jich tam je sedm ve dvou místech, proto bylo potřeba se spojit. Běžně se to dělá tam, kde je společný jazyk, např. Německo s Rakouskem, Francie s Belgií. My jazykově spojené nejsme, ale měly jsme společnou přípravu, takže představení vnímali, že bychom mohly společně

začít. Měli vizi, že se potom oddělíme, osamostatníme, to bylo v době, kdy jsme ještě byly vizitatorie. To se ale nestalo, v Litvě neměly snadný rozvoj, je to menší země, mnohem víc zatížená totalitním dědictvím. Náš oficiální dorozumovací jazyk je italština, na začátku jsme používaly i ruštinu. Litva je víc klasicky katolická než Čechy, má jinou kulturu, to je svým způsobem obohacení. Na druhou stranu není snadné z ČR řídit Litvu, je to o hledání dialogů, což ještě zkomplikoval covid, kdy nebylo možné se vidat osobně, veškerá konverzace probíhala jenom on-line.

?? Společně jste oslavovaly také letošní 150. výročí založení celosvětové kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice.

Se salesiánskou rodinou jsme to slavily v Kroměříži na formačním setkání. Tady v Hradci Králové jsme měly sesterské setkání, společnou mši svatou, společný oběd. Chtěly jsme to pojmout v jednoduchosti a na část připojit Litvu. Vymyslely jsme několik her na vědomosti z naší historie i z historie našeho institutu, které šly hrát on-line. Měly jsme společný táborák, poseděly, popovídaly, povzpomínaly, byl to takový pěkný den. Na dálku i s Litvou.

?? Pečete, k vašim setkáním patří ořadky plné voňavých koláčů.

Vždycky, když je nějaká slavnost, snažíme se něco nabídnout. Jsme rády, když můžeme lidi pozvat třeba na oslavu Dona Bosca, jeho matky Markéty nebo Panny Marie Pomocnice. Schází se tady i Sdružení salesiánů spolupracovníků. Jsou to laici, kteří mají společné charisma, žijí naší spiritualitou a jednou za měsíc se v našem řeholním domě setkávají a společně se formují, sdílí. Na starosti je má naše nejstarší sestra jako delegátka. Každá naše slavnost se pojí vždy s nějakým pohoštěním, to už patří k naší spiritualitě. Člověk není jenom duše, ale i tělo. Naše charisma nás vede k tomu, aby se rozvinula lidská, tělesná stránka, ale i ta křesťanská. Nejde jedno bez druhého.

?? Nosily jste někdy hábity?

Ano, ale na přelomu tisíciletí jsme měly proces rozlišování. Vnímaly jsme, že celá provincie (tehdy ještě vizitatorie) se musí rozhodnout, jak to bude dál. A rozlišily jsme, že potřebujeme být viditelné, takže nás spojuje kříž, který nosíme na krku. Chceme, aby bylo zřejmé, že jsme řeholnice, ale hábit jsme tehdy u některých dětí, mladých i jejich rodičů vnímaly jako blok. Nechtěly jsme, aby to byla překážka pro důvěru, kontakt. Nosíme tedy jenom kříž jako znamení. Lidé na něj reagují, je vítanou příležitostí ke kontaktu.

Sestra Marie Zimová, pamětnice začátků salesiánek v Hradci Králové, v době mé návštěvy vařila oběd. Ředitelka Jana Svobodová ji u plotny vystřídala a mohly jsme vzpomínat.

V Hradci Králové jsme tady byly první tři sestry. Ostatní české salesiánky byly v té době buď v Itálii nebo na misiích, protože tady v padesátých letech nebylo možné začínat s formací a vstupem do noviciátu. Salesiáni dobře věděli, že v salesiánské rodině v Čechách jedna složka chybí. Obvykle do ní patří především bratři salesiáni, sestry salesiánky, salesiáni spolupracovníci a další složky. Tady sestry vůbec nebyly. Ale byly tady ženy, které velmi toužily po tom, aby se sestrami salesiánkami staly. Ale nebylo to možné. Chtěly jít do Itálie, ale musely se vrátit, nebylo to možné. Salesiáni pomáhali těm, kteří jezdili na letní tábory - chaloupky. Díky tomu jsme se s nimi seznámily a oni usoudili, že by z nás mohly některé vybrat pro to, abychom začaly přípravu na zasvěcený život jako salesiánky. My tři jsme souhlasily. Tady je jedna taková zajímavost, své první ano jsme řekly na úmrtní den maminky Dona Bosca. Proto je patronkou našeho řeholního domu Matka Markéta. Potom jsme měly díky salesiánům možnost formace k zasvěcení. Buď oni jezdili sem, nebo my jsme jezdily na faru jednoho salesiána, anebo setkání bylo v Praze, kde bydlely ty ženy, které velice toužily po tom stát se salesiánkami. K tomu byl ale potřeba souhlas našich představených z Říma, sháněly jsme ho velmi obtížně. Nebylo možné zatelefonovat, nebylo možné psát, když jsme to zkusily, psaní nedošlo, prostě

(Jednou za týden máme mši svatou a také nabízíme různé impulsy ve víře...)

se zlikvidovalo. Konečně jsme s Boží pomocí získaly dovolení a my první tři sestry jsme složily první sliby. Potom přišel historický 6. prosinec 1980. Tím se datuje začátek díla Dcer Panny Marie Pomocnice tady u nás v Čechách.

Konec roku 1989 jsme slavily v Beskydech už ve větším počtu. „Je možné, abychom tady něco už dělaly? Nebo nás zavřou?“, říkaly jsme si a rozhodly se, že budeme riskovat. Doufaly jsme, že po vzoru Dona Bosca budeme mít školy, budeme mít internáty, budeme mít oratoře. Byly jsme tajně v několika městech, samozřejmě tady v Hradci Králové, kde se začínalo. Já sice pocházím z Jičína, ale tady jsem už dříve pracovala v nemocnici. Také jsem tajně učila v rodinách náboženství, mj. i v rodině Pácalových z Kuklen. Jejich tatínek nám navrhl, že bychom se měly pokusit dům, ve kterém dnes v Kuklenách žijeme, získat. Město nám v tom pomohlo, takže jsme dům převzaly. Když jsme sem přišly, v přízemí to vypadalo jako ve sklepe, černé, hrozné, neudržované. V prvním patře bydleli velmi skromně tři nájemníci. Co si zrekonstruovali, to měli. Když sem ale přišli salesiáni spolupracovníci, naši přátelé, tak říkali: „Tady něco je!“. Naráželi zřejmě na ovzduší, atmosféru, možná duchovní dědictví bratří minoritů, kteří tu byli v minulosti. Bylo jasné, že nás čeká rekonstrukce a také rozhodnutí, k čemu

bude tento dům sloužit. Jedna maminka (Zdislava Boumová), jejíž děti jsme tajně učily, doporučila: „Děvčata, udělejte tady internát pro dívky“. Tak jsme v září 1993 otevřely internát pro děvčata ze středních a učňovských škol, bylo jich tenkrát 20. Během let se počet ubytovaných dívek zvýšil, ale já jsem v tu dobu tady nebyla, byla jsem v Ostravě. A tak z toho mám radost. Provoz se přizpůsobil tomu, že jsou tady studentky ze středních škol i mladé ženy – z medicíny, farmacie, Pedagogické fakulty UHK. Myslím, že se tady mají dobře.

Zajímavost na závěr ...

13. července letošního roku jmenoval papež František nové členy Kongregace pro biskupy. Vůbec poprvé jsou mezi nimi ženy. Jednou z nich je salesiánka Yvonne Reungoatová, bývalá generální představená Dcer Panny Marie Pomocnice. „Mám ji moc ráda“, netají se vřelým vztahem k ní ředitelka SDM v Hradci Králové sestra Jana Svobodová. „Je to člověk s velkým rozhledem, velmi otevřená mateřská žena, než byla generální představenou, byla i v misiích. Světový rozhled, nadhled, blízkost k mladým, ženám v celém světě, utlačovaným, na okraji, ten ženský hlas tam skrze ni může zaznít. A to je dobře!“

Eva Zálešáková)

SESTRY SALESIÁNKY NABÍZEJÍ OBNOVU PRO ŽENY 18-99 LET

STVOŘENÁ JAKO ŽENA

V SOBOTU 15. ŘÍJNA 2022
V KUKLENÁCH (DENISOVO NÁM. 172)

- 14.00 ZAMYŠLENÍ NAD KRÁSOU ŽENY JAKO DCERY, NEVĚSTY A MATKY
- 15.00 SKUPINKY K TÉMATU
- 16.00 MOŽNOST ADORACE, PŘÍMLUVNÉ MODLITBY A SVÁTOSTI SMÍŘENÍ

PŘIHLÁŠENÍ DO 12. ŘÍJNA: JANCASV@SEZNAM.CZ, 731 625 923

Projekt Záchranný kruh handicapům navzdory

Od slavnostního otevření Centra Přístav Oblastní charity Kutná Hora v nově zrekonstruovaných prostorách v ulici Jiřího z Poděbrad 289 v Kutné Hoře uplynul v září jeden rok. Centrum Přístav poskytuje zdarma služby sociální rehabilitace, sociálně terapeutickou dílnu a aktivizační služby lidem se zdravotním postižením nebo chronickým duševním onemocněním. Otevřené dveře tu mají také senioři, kteří se cítí osamělí. V současné době má Přístav 110 klientů.

„Po přestěhování do nových prostor jsme rozšířili nabídku našich aktivit. Přes sezonu jsme tu otevřeli rychlé občerstvení a toalety, k dispozici jsou i pro tělesně postižené lidi,“ uvedla Markéta Machanová, vedoucí Centra Přístav a dodala, že v rámci projektu Záchranný kruh tu zdravotně handicapovaní klienti mají příležitost nacvičovat různé dovednosti a začlenit se zpět do pracovního procesu. Provoz občerstvení potrvá do konce října a to od středy do soboty, vždy od 9 do 15 hodin.

„Mám rád lidi. Moc mě to tu baví.“ říká o práci v Centru Přístav Vašek z Kutné Hory

Vašek: „Jsem moc rád, když můžu lidem pomoci“

„Jsem tady moc rád, protože si můžu zdokonalit své schopnosti,“ říká Vašek z Kutné Hory, který je klientem Oblastní charity Kutná Hora. Zanedlouho mu bude 40 let. Než u něj propukla nemoc, vystudoval průmyslovou školu a začal studovat i vysokou, tu však již nedokončil.

„Jsem rád, že tu potkávám i cizince a můžu s nimi prohodit pár slov. Něco si ještě pamatuji. Od základní školy jsem se učil němčinu a angličtinu jsem měl od druháku na průmyslovce. Jsem moc rád, když můžu lidem pomoci a třeba jim vysvětlit cestu do centra města, nebo kde je chrám sv. Barbory,“ říká s úsměvem Vašek.

Na parkovišti zastavil další automobil a mladý pár se přišel zeptat na cestu do centra. Vašek jim ochotně vysvětluje

cestu, podává jim informační letáčky s mapkou, které pro tyto účely poskytlo informační centrum města.

„Mám rád lidi. Moc mě to tu baví. Jediné, co mi můj život omezuje, je má nemoc, a to tak těžká, že jen bere, nedává nic. Nežehráám. Beru to tak, jak to je a snažím se s tím pracovat,“ říká Vašek. Jak dodal, s nemocí bojuje už od roku 2002.

Jirka: „Jsme tu skvělý kolektiv“

Spolu s ním v občerstvení pracuje Jirka z Uhlířských Janovic, který do Kutné Hory dojíždí a také využívá služeb Centra Přístav Oblastní charity Kutná Hora.

„Práce tady se mi moc líbí. Jsem moc rád mezi lidmi. A jsme tu skvělý kolektiv,“ říká Jirka, který vystudoval střední školu s maturitou, obor nábytkářství. Jeho snem bylo stát se farářem.

Bistro vede Aňa z Ukrajiny, která tu s dětmi našla azyl před válkou

Obsluhu občerstvení zajišťují čtyři proškolení klienti, kteří se tu střídají po dvou. Pracují tu na základě dohody o provedení práce. Jejich vedoucí je Aňa, mladá žena z Ukrajiny, která do Kutné Hory přišla letos v březnu, spolu se svými dětmi tu našla nejen bezpečný úkryt před válkou, ale i práci.

„Manžel se rozhodl poslat mě s dětmi do Evropy, do bezpečí. Máme dvě dcery, pětiletou a dvanáctiletou. Kdybych neměla děti, nepřijela bych sem. Zůstala bych na Ukrajině,“ říká Aňa a dodává, že musí dělat vše proto, aby ochránila své děti.

„Chtěla bych, aby se tady cítily jako ostatní. Aby měly dobré jídlo, oblečení. To je důvod, proč chci chodit do práce. Jsem moc ráda, že můžu pracovat, učit se češtinu a usilovat, aby se moje děti měly dobře.“

Vedoucí bufetu Aňu spojuje s Vaškem a Jirkou projekt Záchranný kruh

Bez podpory partnerů a dárců bychom se neobešli. Proto naše velké poděkování patří firmě Philip Morris a.s., která z větší části rozjezd projektu Záchranný kruh finančně podpořila. Díky Philip Morris a.s. jsou naši zdravotně znevýhodnění klienti zaměstnaní a dostávají za svoji práci mzdu. Děkujeme také Výboru dobré vůle Nadaci Olgy Havlové. Díky jejich grantu jsme rychle občerstvení mohli materiálně vybavit. Římskokatolická farnost Sedlec pořádala více než rok různé akce, jako například

Jarní rovnodennost, jejichž výtěžek podpořil tento projekt. Část finančních prostředků jsme do projektu vložili také z letošní rekordní Tříkrálové sbírky.

Naším záměrem je, abychom docílili samofinancování projektu. Pomozte nám v našem úsilí. Věříme, že se nám to postupně povede. Naše práce má smysl. Může ji mít i Vaše podpora.

Společně, handicapům navzdory

Pomoci můžete finančním darem

číslo účtu veřejné sbírky Centra Přístav Oblastní charity Kutná Hora

5773695329/0800

Více informací o projektu najdete také na www.kh.charita.cz.

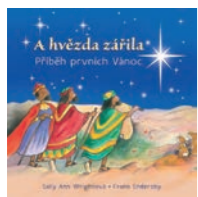

Jirkovi z Uhlířských Janovic se práce v občerstvení Centra Přístav také líbí

(Knižní tipy**Nakladatelství Doron**

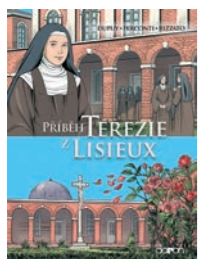
Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Sally Ann Wrightová, Frank Endersby

A hvězda zářila

Biblický příběh o narození Ježíše Krista – od zvěstování Panně Marii přes události v Betlémě až po příchod tří mudrců z Východu. Autorka je učitelka, napsala téměř 40 knih pro děti, včetně několika přepravě oblíbených biblických příběhů. *Váz., 32 str., 189 Kč*

Coline Dupuy, Davide Perconti,
Francesco Rizzato

Příběh Terezie z Lisieux

Terezie Martinová žila ve Francii v druhé polovině 19. století. V pouhých patnácti letech vstoupila do kláštera karmelitek v Lisieux, kde přijala řeholní jméno „Terezie od Dítěte Ježíše a Svaté Tváře“. Postupně objevovala, že Bůh je milosrdný a plný lásky, kterou toužila rozlévat do srdcí všech lidí. Když jako velmi mladá vážně onemocněla, představená kláštera ji vybídla, aby sepsala své vzpomínky z rodinného i duchovního života. Tak vznikla slavná kniha Příběh jedné duše, která dodnes oslovuje lidi po celém světě. Byla svatořečena a prohlášena patronkou misí. *Váz., 48 str., 289 Kč*

Dopis národního ředitele Papežských misijních děl k Misijní neděli 23. října 2022

Milí přátelé misí,

příští neděli budeme slavit jako každý rok Světový den misí, Misijní neděli. Téma „*Budete mými svědky*“ (Sk 1,8) zvolil Svätý otec s naléhavostí dnešní doby, abychom v duchu těchto slov žili misijní rozměr ve vlastní církvi, ve svém okolí, ale také s Církví celosvětovou.

V letošním roce je pro nás tento den příležitostí, abychom si připomněli několik významných výročí. Je to 400. výročí založení Kongregace de Propaganda Fide, dnes nese název Kongregace pro evangelizaci národů, a 200. výročí Díla šíření víry, které spolu s Dílem dětí a Dílem sv. Petra apoštola bylo před sto lety uznáno za dílo „papežské“.

Duch Svätý dovede inspirovat k mimořádnému poslání kohokoli i prosté lidi. Tak to bylo i v případě Pauline Jaricot, která přesně před 200 lety založila Sdružení pro šíření víry. Její blahorečení jsme oslavili letos v květnu ve francouzském Lyonu. Navzdory těžkým zdravotním podmínkám odpověděla na Boží volání tím, že vytvořila modlitební síť a sbírku na misie, aby se tak věřící mohli aktivně účastnit misie „*až na konec země*“. Z tohoto geniálního nápadu vznikl Světový den misí. Ten slavíme každým rokem a sbírka z každého společenství je určena pro všeobecný fond tohoto díla, díky kterému papež podporuje misijní aktivity.

Za modlitby a veškerou podporu papežských misí Vám upřímně děkuji. Z fondu Papežského misijního díla šíření víry v České republice jsme v letošním roce pomohli chudým lidem v Zambii, Bangladéši, Indii, na Srí Lance, Paraguay a Papui Nové Guinei částkou skoro 17 milionů korun. V těchto zemích podporujeme katechisty, místní křesťanská rádia, stavby a opravy kostelů, řeholních domů a kaplí. Pomáháme lidem zlepšovat životní podmínky, vzdělávat se a více poznávat Boha. Podáváme pomocnou ruku všem potřebným.

Papež František, jak na sebe prozradil v Poselství k letošní Misijní neděli, má velký sen. Sen o misijní církvi a o novém období misijní činnosti křesťanských komunit podle Mojžíšovy prosby za Boží lid: „*Kéž by Hospodin udělal z celého národa proroky*“ (Nm 11,29)! Pomozme tento jeho sen uvádět ve skutečnost a budme všichni tím, čím už díky křtu jsme: Pánovi proroci, svědci, misionáři! Přinášíme svědectví v síle Ducha Svätého až na konec země.

Za Vaši snahu být misionářem ve svém okolí a štědrost při misijní sbírce Vám děkuje a ze srdce Vám i Vaším blízkým žehná

jáhen Leoš Halbrštát, národní ředitel Papežských misijních děl v České republice)

Národní kancelář Papežských misijních děl

Na Kropáčce 30/1, 500 03 Hradec Králové, tel. 604 838 882,
číslo účtu: 72540444/2700, e-mail: pmd@missio.cz
www.missio.cz, FB: www.facebook.com/PapezskaMisijniDila

Charitní listy

Charita

ZPRAVODAJ DIECÉZNÍ CHARITY HRADEC KRÁLOVÉ 10/2022

Pomoc ze zahraničí mě ohromila

Diecézní charita Hradec Králové už přes 20 let pomáhá dětem z nejchudších indických rodin, aby se mohly vzdělávat ve svém kulturním prostředí. Celkem podpořila přes 6 800 dětí. Mnozí z absolventů jsou dnes již dospělí, samostatní a odhodlaní pomáhat dalším lidem v nouzi. Jednou z nich je také Smitha z indické Karnatky, která chce být v budoucnu ošetřovatelkou.

Smitha byla vybrána do programu Adopce na dálku v první třídě a svým dárcům z Česka je velmi vděčná za dlouholetou podporu na své životní cestě: „*Byla jsem už tenkrát ohromena tím, že někde za hranicemi mé země existují lidé, kteří mi pomáhají, abych mohla dál chodit do školy.*“ Dárce dívce pomohl nejen s úhradou školních poplatků, pobytu na internátě, ale také s nákupem učebnic, uniformy nebo bot. Její dětství každoročně zpříjemnil i prázdninový tábor a vánoční setkání.

„*Nikdy s maminkou nezapomeneme na veškerou pomoc, kterou jsem od svého dárce obdržela. Jeho podpora významně zmírnila finanční zátěž naší rodiny,*“ děkuje ze srdce Smitha, která nedávno dokončila bakalářské studium ošetřovatelství. „*V prvním roce podpory jsem dostala jako vánoční dárek deku, kterou mám stále u sebe a používám ji,*“ svěřuje se Smitha.

Ráda vzpomíná i na prázdninové tábory, kde měli každý den na programu různé znalostní, sportovní, taneční, hudební, divadelní nebo výtvarné soutěže. Během tábora a setkání měli také prostor k tomu, aby napsali dopis svému dárci. „*Naši animátoři se o nás vždy dobře starali a pomáhali nám získat zdravé sebevědomí,*“ říká Smitha, která je nesmírně vděčná svým dárcům za vše, co jí umožnili na její cestě za vzděláním. S ním má větší šanci získat kvalifikovanou práci a také lepší budoucnost.

Adopce na dálku)

(Smitha z indické Karnatky, která chce být ošetřovatelkou, ze srdce děkuje svým dárcům za dlouholetou podporu ve vzdělání. Foto: Adopce na dálku Diecézní charity Hradec Králové

Dejte i Vy šanci indickým školákům na lepší budoucnost!

Zapojte se do projektu Adopce na dálku® na pomoc chudým dětem v Indii. Jejich vzdělání můžete podpořit i menšími jednorázovými či pravidelnými finančními dary. Děkujeme Vám!

Kontakt: Adopce na dálku® – Diecézní charita Hradec Králové, Velké nám. 37, 500 01 Hradec Králové, tel.: 495 063 177, e-mail: adopce@hk.caritas.cz.

**Více také na www.adopce.hk.caritas.cz
a facebooku: [adopce.dchhk.cz](https://www.facebook.com/adopce.dchhk.cz)**

(AKTUALITY)**Hradecké Dny ukrajinské kultury vyvrcholily koncertem Vděčná srdce**

Hradec Králové: Koncert Vděčná srdce, který v sobotu 10. září v Jiráskových sadech uspořádaly Regionální ukrajinský spolek ve východních Čechách a Integroční centrum pro cizince hradecké Diecézní charity, byl především poděkováním všem Hradečákům a Česku za pomoc válečným uprchlíkům z Ukrajiny. Akce se konala v rámci tradičních Dnů ukrajinské kultury v Hradci Králové pod záštitou primátora prof. Alexandra Hrabálka, který návštěvníky koncertu v úvodu pozdravil.

O pomoci Charity hovořila a přítomně povzbudila také ředitelka Diecézní charity Hradec Králové Ing. Anna Maclová. Pracovníci Integročního centra pro cizince Diecézní charity stále pomáhají nově příchozím z Ukrajiny v KACPU, poskytují jim poradenství, asistenci a humanitární pomoc. Otevřelo pro ně také kurzy češtiny a nově i pro pedagogy z Ukrajiny. O prázdninách uspořádalo pro děti ukrajinských uprchlíků jazykové kurzy s doprovodným programem, aby byly připravené do české školy.

Na sobotním koncertu Vděčná srdce vystoupili ukrajinští i čeští umělci. Za Ukrajinu to byly soubor Veselka, který tvoří děti válečných uprchlíků, nebo soubory Radist a Nytočka Rodovodu. Zasloužený aplaus sklídila i hradecká taneční skupina Flamenco La pasión. Publikum rozezpíval a roztančil také český písničkář Pavel Helan s mladou zpěvačkou Katjou z Ukrajiny.

V doprovodném programu si mohli návštěvníci prohlédnout ukrajinské lidové kroje, výšivky nebo ručně malovanou keramiku. Lidé také obdivovali výstavu originálních obrazů paní Haliny původem z Ukrajiny. Děti si i navzdory deštivému počasí užily tvůrčí workshopy, hry a soutěže. A všechny účastníky spojovalo jedno velké a několikrát i vyslovené přání, aby už nespravlivá válka na Ukrajině skončila.

Letošní Dny ukrajinské kultury v Hradci Králové po zářijových koncertech, besedách a workshopech uzavře již tradiční

ⓘ Návštěvníky koncertu Vděčná srdce moc potěšilo také vystoupení dětského souboru Veselka, který vznikl teprve před třemi měsíci z řad dětí válečných uprchlíků z Ukrajiny. Foto: J. Karasová

autorský umělecký workshop pro žáky ZUŠ Habrmanova v úterý 18. října. Více na www.cizincihradec.cz a www.hk.caritas.cz.

Projekt Integroční centrum pro cizince AMIF/31/04 je financován Evropskou unií v rámci národního programu Azylového, migračního a integračního fondu a rozpočtu Ministerstva vnitra České republiky.

Jana Karasová

Týden s Young Caritas a aktivity pro ukrajinské děti

Hradec Králové: Projekt Young Caritas při Diecézní charitě Hradec Králové nabízí mladým lidem příležitost aktivně se zapojit do dobrovolnických aktivit. Poskytujeme jim také prostor a potřebné zázemí pro realizaci vlastních kreativních projektů. Letošní prázdninový Týden s Young Caritas jsme zahájili historickou poznávací s Patrikem po Hradci Králové a okolí. Děti se interaktivní formou seznámily s kulturními pamětihodnostmi krajského města a navštívily i nedalekou vojenskou pevnost v Josefově nebo se vydaly na Chlum.

Další výprava s Patrikem v rámci Týdne s Young Caritas směřovala do nedalekého Archeoparku ve Věstarech. Děti se na několik hodin doslova přenesly zpátky do minulosti. Jak žili naši prapředkové, jaké používali nástroje, čím se živili nebo jaké používali dopravní prostředky, to vše si mohly vyzkoušet i na vlastní kůži. Mezi účastníky byly i děti ukrajinských uprchlíků, které se při poznávacích výpravách naučily i spoustu nových slovíček a poznatků. Ty jim usnadní pobyt v naší zemi a také nástup do české školy.

Ve druhé půlce prázdnin se Young Caritas Hradec Králové věnoval dětem, které navštěvovaly dětské kurzy češtiny v Integročním centru pro cizince. Aktivity navazovaly na jazykové lekce, aby si děti lépe zažily nová česká slovíčka, fráze a zeměpisné

ⓘ V závěru koncertu Vděčná srdce si všichni Ukrajinští i Češi spontánně zazpívali s českým písničkářem Pavlem Helanem. Foto: J. Karasová

ⓘ Aktivity Young Caritas pro návštěvníky dětských kurzů češtiny Integročního centra pro cizince navazovaly na jazykové lekce, aby si ukrajinské i další děti lépe zažily česká slovíčka a fráze. Foto: z archivu Young Caritas DCH HK

ⓘ Na výpravě do Archeoparku ve Věstarech v rámci Týdne s Young Caritas se děti na několik hodin doslova přenesly zpátky do minulosti. Foto: z archivu Young Caritas DCH HK

poznatky. Absolvovaly rychlokurz zajímavostí z Česka i našeho kraje. Vyrobity si i kulisy pro minidivadlo na známou českou písničku, které si i natrénovaly. Při pohybových aktivitách se naučily základní slovesa pohybu. Kurzu se účastnilo hodně dětí ukrajinských uprchlíků, které byly nadšené, že mohly společně i tvořit.

Od září najdete naše Dobrovolnické centrum a Young Caritas v nových prostorách v přízemí budovy YMCA v Šafaříkově ulici. Více na www.youngcaritas.cz a www.hk.caritas.cz.

Projekt Young Caritas je spolufinancován Evropskou unií. Registr. č. projektu: CZ.02.3.68/0.0/0.0/18_071/0013327.

Jana Karasová

(VZDĚLÁVÁNÍ)**Vzdělávací programy pro dobrovolníky**

- 12. 10. Uspokojování potřeb osob se zdravotním postižením v komunitním modelu péče
- 15. 10. Zdravotnické minimum pro dobrovolníky

Kurzy pořádá Oblastní charita Havlíčkův Brod ve spolupráci se vzdělávací agenturou Seduca a budou probíhat na adrese: Bělohorská 1128, 580 01 Havlíčkův Brod. Přihlášky: tel. 777 736 043. Více také na www.hb.charita.cz.

(KALENDÁŘ AKCÍ)**Luže****Poutí lidí dobré vůle: pěšky, na kole, busem i online**

- 1. října poutní chrám Panny Marie Pomocné na Chlumku. Oblastní charita Pardubice, která letos slaví 30 let pomoci, vás srdečně zve na charitní pěší a cyklistickou pouť za umírající, nemocné a trpící. Pro zájemce i bus z Pardubic a Chrudimi.

Mši svatou celebruje generální vikář Mons. Jan Paseka a bude přenášena i online od 15:00 hod. Můžete se těšit také na koncert pěveckého sboru Salvátor či přednášku o poutním místě. Pro poutníky je tradičně připraveno občerstvení a zábava pro děti.

Přihlášky u Vojtěcha Gottwalda – na e-mailu: gottwald@charitapardubice.cz, telefon 733 161 618.

Více také na www.pardubice.charita.cz.

Ústí nad Orlicí**Den otevřených dveří – Papučový den**

- 5. října od 13 hod., Domácí hospic ALFA-OMEGA, 17. listopadu 69 (1. patro). Oblastní charita Ústí nad Orlicí vás srdečně zve na prohlídku zázemí domácího hospice a setkání se sestřičkami. Dozvíte se také bližší informace o poskytované péči.

Více na www.uo.charita.cz.

Polička**Papučový den**

- 5. října, Domácí hospic sv. Michaela. Papučový den připomíná, že umírat doma mezi svými blízkými je možné. Do kampaně DOMA, kterou pořádá Fórum mobilních hospiců, se zapojí i domácí hospic poličské Charity.

Více na www.policka.charita.cz.

(KALENDÁŘ AKCÍ**Polička****Dušekvizování**

■ **6. října od 18 hod., Divadelní klub.** Akce se koná v rámci Týdne pro duševní zdraví. Pracovníci charitní služby Otevřené dveře, kde pomáhají lidem s duševními obtížemi, a iniciativy Na rovinu procvičí mozkové závity soutěživých jedinců a vyzkouší v rámci kvízu jejich znalosti.

Více na www.policka.charita.cz.

Havlíkův Brod**Benefiční ples „100 let Charity“**

■ **22. října od 19 hod., Klub OKO.** Večerem bude provázet kapela Variace a moderátor Hitrádia Vysočina Petr Janáček. Vystoupí taneční skupina SNS, eM-Dance The Hoppers crew, Kalamajka, eM-Dance Aliens, Martas alias Salsito – kubánská salsa a půlnoční překvapení. Výtěžek je na dobročinnou sbírku pro Leničku. Předprodej: Bělohradská 1128. Rezervace: kadlecova.monika@charitahb.cz.

Více na www.hb.charita.cz.

Litomyšl, Žireč a Chlumec n. Cidl.**Putovní výstava příběhů z Indie**

■ **říjen 2022: Litomyšl** – venkovní výstava u střediska Respitní péče Jindra (Dukelská 750); **Žireč u Dvora Králové nad Labem** – Domov sv. Josefa, kavárna u Damiána (výstavní chodba mezi kavárnou a bylinkovou zahradou); **Chlumec nad Cidlinou** – děkanský kostel sv. Voršily. Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adopce na dálku hradecké Diecézní charity.

Více také na www.adopce.hk.caritas.cz.

(Adaptační skupiny pro předškolní děti uprchlíků z Ukrajiny umožňují jejich maminkám chodit do zaměstnání. Foto: z archivu Oblastní charity Ústí nad Orlicí

(AKTUALITY**Oblastní charita pomáhá ukrajinským uprchlíkům**

Orlickoustecko: Válečným utečencům z Ukrajiny pomáhá od konce února také Oblastní charita Ústí nad Orlicí. Během prvních tří týdnů pracovníci Charity zprostředkovali ubytování na 150 lidem. Hned od počátku finančně pomohlo Město Letohrad darem 200 000 Kč, Obchodní družstvo Konzum, které poskytlo poukázky na potraviny, Český červený kříž přispěl sbírkou šatstva. Na podporu uprchlíků z Ukrajiny se pořádaly benefiční akce. Charita zaměstnala v systému péče o uprchlíky pět lidí z Ukrajiny, kteří jsou až do konce roku financováni z podpory Ministerstva vnitra.

Aby nevznikaly komunikační bariéry, bylo nutné zaměstnat ukrajinsky mluvící na pozice koordinátorky, učitelek, psycholožky. Pracovníci Charity vytvořili tým, který denně mapoval situaci v regionu, pomáhal vyřizovat ukrajinským lidem administrativní záležitosti, práci, ubytování.

Postupně se veškeré dění přesunulo z Charity do Centra Pod střechou v Letohradě. Tam byl zřízen humanitární sklad, kde si potřební uprchlíci mohli vyzvednout potraviny, drogerii, dětské pleny či oblečení. Když si vyřídili humanitární dávky, sehnali práci, a měli vlastní příjem, sklad se k 30. dubnu uzavřel. Materiální pomoc se nyní řeší individuálně.

V Centru Pod střechou začalo fungovat Centrum pomoci pro ukrajinské rodiny – místo, kde se lidé z Ukrajiny schází, učí se česky, mohou tam získat duchovní či psychologickou podporu nebo poradenství. Pomáhající tým vede pracovnice, která plynule hovoří česky i ukrajinsky. V červnu měla kolem 340 klientů z celého okresu, se kterými řešila řadu témat z oblasti zdravotní, školské, pracovní, administrativní či sociální. V případě potřeby tým vyjíždí do terénu.

Specifikem situace je fakt spontánní, široké spolupráce. V řadě míst regionu je vidět funkční kooperace měst, farností, spolků, neziskových organizací, dobrovolníků. Většina z nově přichozích jsou maminky s dětmi. Pro jejich potřeby vznikly „Adaptační skupiny“ pro předškolní děti, které mají ženám umožnit návrat do zaměstnání. V květnu zahájila provoz i v Letohradě ve spolupráci s farností. Ukrajinským učitelkám vydatně pomáhají desítky českých dobrovolníků.

Děkujeme našim zaměstnancům za velké nasazení a všem subjektům, které finančně podporují Oblastní charitu a její práci s ukrajinskými uprchlíky.

Více na www.uo.charita.cz.

Iva Marková)

Sestry františkánky zvou na duchovní obnovu

PRO KOHO BIJE MOJE SRDCE?

21. - 23. 10. 2022
Hoješín u Seče

hojesin.signal.cz
facebook.com/hojesin

**Děvčata
13-17 let**

Přihlášení: bonaventura.osf@gmail.com do 16. 10. 2022

Pauline Jaricot
1822 - 2022
200. výročí
šíření víry

MISIJNÍ NEDĚLE

Světový den misí

23.10.
2022

„Budete mými svědky“ (Sk 1,8)

Papežské misijní dílo šíření víry : č. ú.: 72540444/2700, variabilní s.: 10

Za vaše modlitby a dary DĚKUJEME!